BRABANT STRIP MAGAZINE

Gratis tijdschrift voor leden van Brabant Strip
verschijnt maandelijks

Vijfde jaargang nr. 36
maart 1996

BRABANT STRIP MAGAZINE

Het Vlaamse stripinformatieblad,
een uitgave van Brabant Strip, vereniging van stripliefhebbers.

Redactieadres:
Berreweide 34, 1840 Londerzeel.
tel: 052/30.50.40

Lidgeld 1996:
(B): 600fr., nr.979-7702011-22

(Nl): 37,50 Nlg, Giro 7164404
(t.a.v. Henk Zonsveld
Meilag 38, 1619 XX Andijk).

INHOUD

Strips van het jaar nul 3

Willy Linthout 4

Bravo! 1936-1940 13

Reclamestrips 20

Met Willy Linthout delen we niet alleen een voorliefde voor Hill Street Blues, Twin Peaks en Hoegaarden Grand Cru. De tekenaar van Urbanus heeft ook paranormale gaven. Hij las onze gedachten en zorgde voor een schitterende cover.

REDACTIE

Jean Smits, Frank Huygens, Yves Kerremans, Wim Cludts, J.P. Legein, Willem Gay, Bart Persoons, Wim Huygens.
Werkten mee aan dit nummer:
Michel v. Merriënboer, Jozef Peeters, Willem in 't Hout.
Eindredactie en opmaak:
Patrick Vranken.

Overname van artikels of illustraties, zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten zonder uitdrukkelijke toestemming.

AMERIKA HERONTDEKT

Het houdt niet op: deze maand starten we maar meteen met twéé nieuwe *feuilletons*, onderwerpen die regelmatig zullen terugkeren in ons blad: de Amerikaanse strip en het weekblad Bravo!
De eerste generatie Nederlandstalige stripverzamelaars maakte in de jaren zestig en zeventig werk van de geschiedsschrijving van het beeldverhaal. Er viel heel wat te redden voor het nageslacht. Ook in jeugdbladen als Robbedoes en Kuifje verschenen in die tijd bijdragen. De Amerikaanse strip kreeg daarbij verdiende aandacht. De pioniersrol van het beeldverhaal in de USA werd terecht erkend en nogal wat klassieke verhalen werden toen voor het eerst gedrukt of herdrukt in het Nederlands.
Sinds de jaren tachtig is de interesse voor de allervroegste periode afgenomen, zeg maar verdwenen, en verschoven naar de *comics*. Eerst stonden de jaren vijftig en zestig nog in de belangstelling, nu telt vooral nog de actualiteit, de nieuwste rage.
Het is de verdienste van het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal dat de spot opnieuw gericht wordt op de bron van het hedendaagse stripverhaal. Af en toe is zo'n herbronning nodig. Een nieuwe generatie striplezers kan nu kennismaken. De invloed van de Amerikanen is immers niet te schatten: Willy Vandersteen, Marc Sleen, Jef Nys, Morris, Franquin, Bob Mau, E.P. Jacobs, Hergé, ... een willekeurige greep slechts uit een aantal bekende namen die hun ontwikkeling rechtstreeks of onrechtstreeks te danken hebben aan de invloed van de Amerikaanse beeldcultuur van de laatste 100 jaar. Wie een fan is van deze tekenaars en denkt dat het klassieke Amerikaanse stripverhaal ver van zijn bed staat, moet maar eens twee keer nadenken.
Op hun beurt hebben deze tekenaars weer heel wat anderen geïnspireerd. Een ware kettingreactie dus, en dat niet alleen bij ons, maar ook internationaal. En zeggen dat het allemaal van nul begonnen is.

Agenda

31 maart **Opwijk.**
Stripbeurs in jeugdhuis Nijdrop. Ledenkorting met bon uit vorig nummer. W. Linthout signeert.

31 maart **Boxtel (NL).**
9° Suske&Wiske verzameldag met verzamelbeurs. Paul Geerts signeert vanaf 11u.

14 april **Gavere**
't Stript in Gavere, met vanaf 14u00 ruilbeurs in zaal Racing (bij de Markt). tentoonstelling Jan Bosschaert. 09/362.33.14

28 april **BRABANT STRIP RUILBEURS.**
Zaal Het Bad, Martelarenlaan Leuven (Kessel-lo), 13u.
Leden gratis toegang.

10,11,12 mei **Beveren-Waas.**
Stripfestival in zaal De Kring, P. Steenssensstraat, ter gelegenheid van Mei-kermis. 03/775.20.72, 03/774.10.63

12 mei **Ganshoren (Brussel).**
Stripbeurs in kasteel "De Rivieren" van 14u00. Wegwijzers voorzien.

18 mei **Den Bosch.**
4° Grote stripbeurs (250m), in de Brabanthallen vanaf 10u. Gratis toegang voor leden. 040-2521009

19 mei **Eindhoven.**
Boeken & Stripbeurs in de Kunstijsbaan, 10u. Korting voor leden met bijgaande bon. 0413-342009 (na 19u.)

1&2 juni **Haarlem.**
Stripdagen Haarlem
info: 023-5329506

20 juli t/m 11 augustus **Koksijde.**
11° Stripfestival.

27 juli t/m 18 augustus **Middelkerke.**
Stripfestival.

28 juli & 11 augustus **Koksijde.**
Ruilbeurzen kerkplein, 10u. 058/-51.88.10.

31 aug & 1 sept **Valkenswaard.**
11de Brabants Stripspektakel in zaal Valkencourt.
011/66.14.73

Strips van het jaar nul tot dertig

Nul: van Kid naar Kids

Het verhaal van *The Yellow Kid* (1896) van Richard Outcault is onderhand bekend. Naar aanleiding van de schitterende tentoonstelling in het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal verschenen al voldoende artikels om dit kleurrijke figuurtje uit de vergetelheid te halen. Als strip op zich is de "kid" niet zo belangrijk. Eigenlijk is het niet meer dan een *cartoon,* maar hij kan als de eerste moderne stripfiguur beschouwd worden, merchandising inbegrepen. Zijn tijdgenoten hebben echter veel meer invloed gehad op de verdere ontwikkeling van het stripverhaal. In de dertig jaar die daarop volgden werden de basisregels en thema's uitgedacht die tot de dag van vandaag geldig blijven in de stripwereld. In 1897 start Rudolph Dirks - zelf een Duitse immigrant - met een bewerking van *Max und Moritz*, een Duits tekenverhaal van enige jaren voordien. In *The Katzenjammer Kids*, de eerste strip met échte tekstballonnen, spreken de figuren met een zwaar Duits accent, een komisch effect dat erg herkenbaar is voor de talrijke immigranten. Meteen is de toon gezet voor het nieuwe medium: de situaties zijn herkenbaar en het gaat vooral over kinderen, rebelse straatbengels. Enige agressieve humor wordt niet geschuwd. Gezien het succes van de strip ontstaat een vraag van krantenuitgevers, die uitloopt in een jacht op nieuw talent en nieuwe reeksen. Outcault stopt al snel met *The Yellow kid*, en creëert in 1902 een nieuw personage, als tegenhanger van de Kids: *Buster Brown*. In 1905 zag in het kindergenre een klassieker het licht die zijn tijd grafisch ver vooruit was: *Little Nemo.* Martin Branner zou in 1920 de fakkel van de kinderstrip overnemen met *Perry Winkle*. *Perry* lijkt wel wat op *Buster Brown*, en verschijnt in de jaren dertig ook bij ons in het weekblad ABC als *Ukkie Wappie*. In Nederland wordt hij *Sjors van de Rebellenclub* gedoopt, en een heel nieuwe legende ontstaat. Ook in Vlaanderen hebben deze kinder-club-verhaaltjes sporen nagelaten, denk maar aan *De Vrolijke* Bengels en *De lustige Kapoentjes.*

Tien: allemaal beestjes

De mogelijkheden van de strip worden steeds verder verkend, en uit de drang naar nieuwe ideëen ontstaan in de jaren 1910 de strips rond dieren: *Krazy Kat* en *Felix the cat* maakten de weg vrij voor een beroemde muis uit de jaren twintig: *Mickey*. Walt Disney tekende zelf wel geen strips, maar rond zijn tekenfilms ontstond een ware studio, die in de loop der jaren een ware stripwereld op zich creëerden.

Twintig: voor volwassenen

Tussen de jaren tien en twintig verschoof de klemtoon naar meer volwassen onderwerpen. Vanuit de belevenissen van kinderen als *The Katzenjammer kids* en *Buster Brown*, evolueerden de krantenstrips naar de gebeurtenissen in de familie errond. De grote mensen keken blijkbaar ook wel graag naar de prentjes, en herkenbaarheid is zoals al gezegd één van de sleutelfactoren tot het succes. *Bringing up father* (1913) van George Mc Manus is hét model voor de familiestrip, een karikatuur van het dagelijkse leven. Alledaagse situaties worden op een humoristische manier op de korrel genomen. Het is duidelijk dat *De familie Snoek* en *Piet Fluwijn en Bolleke* hiervan afstammen. Tot in het begin van de jaren dertig waren deze familiestrips toonaangevend in Amerika. In 1930 verscheen in het genre nog het zeer succesvolle *Blondie* (de voorvader in rechte lijn van *Thomas Pips* trouwens).

Dertig: van humor naar avontuur

Deze verschillende genres bleven al die jaren naast en door elkaar lopen, maar het accent lag bijna uitsluitend op humor en ontspanning. In het humoristische genre mogen we *Popeye* van Segal niet vergeten (1929). In de jaren dertig komt er een belangrijke wijziging. De beurscrash maakt het dagelijks bestaan tot een keihard realiteit, en de lezers hebben niet zoveel zin meer om met zichzelf te lachen. De humoristische familiestrip wordt verdrongen door een nieuw fenomeen: de avonturenstrip. Sterke helden lossen in een handomdraai de grote problemen op, voor de kleine man een wensdroom. Duidelijke voorbeelden zijn *Buck Rogers*, de eerste science-fiction-strip (1929), en *Tarzan*, gestart door Harold Foster en verdergezet door Burne Hogarth, die onlangs overleed. In 1934 kent het genre een *boom* met *Jungle Jim, Secret Agent X-9* en *Flash Gordon*, drie(!) strips van Alex Raymond, *Terry and the Pirates* van Milton Caniff en *Mandrake* van Lee Falk.

Van stripalbum naar comic

Beeldverhalen ontstonden op het einde van de 19de eeuw in Europa in weekbladen, maar werden pas een groot succes toen ze in de Amerikaanse kranten gingen verschijnen. In de weekend-editie werd een hele pagina (soms meer) gewijd aan een uitgebreide tekenplaat in kleur: de bekende *Sunday Pages.* Vanaf 1907 verschenen ook de bekende dagelijkse strookjes. Door de grote belangstelling verschenen allerlei afgeleide produkten rond de striphelden: koekjesdozen en puzzels, maar ook **albums.** Mooi uitgegeven gekartoneerde albums, in zwart-wit, steunkleur of kleur, van *Buster Brown, Bringing up father, Felix the cat* en de anderen.
De zoektocht naar een vlot verspreibare verschijningsvorm leidde in Amerika in de jaren dertig tot het ontstaan van tijdschriften met uitsluitend stripverhalen: de *comics.* Stripalbums verdwenen zo goed als van de markt. *Comics* en superhelden werden een fenomeen op zich. Maar dat is stof voor een volgende aflevering.
Patrick.

Literatuur: *Wordt Vervolgd* (Kousemaker), *Het beeldverhaal in de USA* (Danny De Laet in Ciso 24), *100 years of American Comics* (B.C.B.), *Van Max en Moritz tot Sjors en Sjimmie* (Jac Drewes in Stripschriftspecial 7).

Willy Linthout: " Een mens moet het ergens halen, hé. Ik haal het gewoon uit mijn eigen leven en mijn jeugd. "

De geestelijke vader van Urbanus ontvangt ons in zijn gezellige leefruimte. Een ware strip-liefhebber treed hier niet binnen zonder ongegeneerd te kwijlen, oog in oog met de Katzenjammer Kids, Buster Brown, Mickey en Donald, Kuifje en Robbedoes... ze zijn er allemaal. Buiten is het nog winters fris, maar achter glas zorgt zelfs het bleke zonnetje voor de nodige sfeer.

We zitten hier in goed gezelschap.
Ja, het is hier plezant om te werken, want we zitten volledig afgeschermd. Als Urbanus komt en we zitten daar buiten, dan is er niemand die ons komt lastig vallen. Waar ik vroeger woonde, zagen de klein gasten hem zitten en zo stonden er op een keer toch zeker vijftig, de catechese was juist gedaan...
Vijftig handtekeningen uitdelen dus.
Ja, de mensen kunnen nogal opdringerig zijn. Het strafste heeft Urbanus eens meegemaakt bij hem thuis: hij lag te slapen in de zetel en was vergeten de achterdeur op slot te doen. Op een gegeven moment wordt hij wakker geschud door een fan die om een handtekening vraagt...
Komen jullie nog samen voor elk album?
O ja, het intereseert hem enorm. Het scenario schrijven we echt samen, elk aan een kant van de tafel. Het idee, het basisgegeven van de strip komt hoofdzakelijk wel van mij, maar de strip zelf, de teksten en dialogen stellen we volledig samen op. *(toont een pagina, ingedeeld in vakjes, waarop alleen tekstballonnetjes en dialogen staan)*. Dit weekend ben ik met hem meegeweest naar Lelystad. Urbanus moest daar twee dagen optreden, en hij loopt zich daar overdag toch maar te vervelen. We hebben we er zowat een gewoonte van gemaakt dat ik meega als hij blijft overnachten in Nederland als het te ver is, en overdag schrijven wij dan aan het scenario, hé.
De Urbanus-strip was de eerste rond een Bekende Vlaming, en blijkbaar de enige die kan overleven, onafhankelijk van de populariteit van Urbanus zelf.
Ja, als hij nog eens enorm scoort, dan merken we dat wel, maar 't is ook al. Het is niet zo dat de strip niet kan leven zonder Urbanus. Van die dertien jaar dat we samenwerken heeft hij al eens gedurende twee jaar "niets" gedaan. Dan zakte de verkoop van de strip ook niet in.
Het is toch uitzonderlijk dat iemand nog een tweede leven gaat leiden stripfiguur?
Ja, maar het is hoe dan ook een wereld op zich geworden. Die Urbanus-wereld is ook niet volledig verzonnen door Urbanus, ik denk dat nagenoeg alle nevenfiguren van mij komen. Cesar en Eufrasie dat zijn mijn eigen ouders, hé. Da's mijn vader en mijn moeder. In het begin *(lacht bij de herinnering)* heb ik daar toch wel reactie op gekregen, maar ja, goed...
Ik kan me voorstellen dat die raar opkeken.
Ja, en Urbanus zijn moeder dan ook: hoe sta ik er hier op? Want die leeft ook nog. En Jef Patat dat is Jef Meert, mijn uitgever, maar dat zal iedereen nu wel weten.
Het is natuurlijk fantasie, en er was dan ook niemand die er echt kritiek op had. Maar ja, mijn ouders die herkennen zich daarin, en Urbanus zijn moeder herkent zich helemaal niet. Veel van die verhaaltjes zijn gebaseerd op echt gebeurde feiten, maar er is een draai aan gegeven, zodat het een strip-vorm krijgt. Een mens moet het ergens halen, hé, en ik haal het gewoon uit mijn eigen leven en mijn eigen jeugd. Ik heb zo nog de tijd meegemaakt dat mijn ouders nog twintig frank hadden. Wij waren bloemisten thuis, en op een gegeven moment moesten ze juist afrekenen, ze zouden dus binnenkort geld ontvangen. Maar hoe dan ook, op een bepaald moment was die twintig frank al wat ze nog hadden!. Nul frank op hun spaarboekske, nergens niks, nog twintig frank. Dat gezaag en die paniek, gans die toestand errond... Ik kan u verzekeren, als kleine van zeven jaar blijft ge zoiets gans uw leven onthouden. Die mentaliteit die vaak in de Urbanus-strip terugkeert: zitten te krotten en geen geld hebben voor eten of van het ene ongeluk in het andere lopen... ik heb dat in mijn eigen leven allemaal meegemaakt.
En al die wrede gebeurtenissen in de strip dan? Eufrasie, de moeder van Urbanus is gestorven, en ik had verwacht dat ze in het volgende album weer zou opduiken, maar...
Ze is nog altijd dood *(lacht)*.
Eén van de hoofdfiguren sterft zomaar?
Ja, maar in het echte leven is dat ook zo, hé *(lacht)*.

Het is natuurlijk maar een strip, ik geef haar dus nog een goeie kans dat ze weerkomt. Dat gegeven opende een aantal perspecteven die we anders niet hadden. Het verhaal van de dood van Eufrasie tot haar terugkomst loopt eigenlijk over zeven albums.

Mogen we dat wel verklappen aan de lezertjes?

Bah, jawel, verklap maar. Er zit een album tussen waarin Cesar hertrouwt. We kunnen Cesar toch niet laten hertrouwen terwijl Eufrasie er nog is? En een scheiding vond ik wat te ver gaan. Ik vind dat een heel goeie reeks, die zeven albums: ik wou echt eens iets maken dat 200 blz. duurt. Voor mij is dat ondertussen al achter de rug, ik heb dat allemaal getekend. Ik probeer altijd wat grenzen te verleggen met die strip. De lezers moeten liefst hun ogen opentrekken: wat gaat er nu gebeuren, hoe moet het nu verder? In *De geest in de koffiepot* wordt Eufrasie wedergeboren als een klein Chinees jongetje, dus hoe we ons daar nog gaan uitwringen... ik heb het mezelf niet gemakkelijk gemaakt. Het album waarin alles opgelost wordt, vind ik zelf wel één van de betere.

Van grenzen gesproken. De Urbanus-strip heeft weinig gangbare thema's binnengesmokkeld bij het Vlaamse publiek. Met de kerk wordt bvb. regelmatig gelachen...

De draak steken met de kerk? Ik denk niet dat dàt vandaag nog grensverleggend is *(lacht)*. In het begin, in 1983 was dat allemaal nog redelijk straf, ja.

Tja, we durven nog wel eens een heet hangijzer aanpakken, maar we krijgen er eigenlijk niet zoveel reacties op. Wie dat niet plezant of te straf vindt, zal het niet lezen zeker?

Onlangs stond in De Standaard een boze brief over een décolleté in *Robotkop*, de nieuwe Suske & Wiske. Dan vraag ik me af wat zo iemand van Urbanus denkt, waar borsten en billen tot het straatbeeld behoren.

In de loop van die dertien jaar heb ik geen dertien negatieve brieven gekregen. Dat betekent misschien niet dat er geen negatieve reacties, zijn, maar ik krijg ze niet. Ook niet in Story, waar Urbanus in voorpublicatie verschijnt. Men weet natuurlijk wel waar de figuur Urbanus voor staat, en welk soort humor hij brengt. Ik denk dat de kopers wel weten dat ze hetzelfde kunnen verwachten in de strip, dat die even ver gaat. In die zin denk ik dat wij ons veel meer kunnen permitteren dan Suske & Wiske of gelijk welke strip. Kiekeboe durft ook wel eens iets verder gaan, maar verder is er geen enkele Vlaamse strip die ook maar enig risico neemt. De mensen zijn overigens geëvolueerd, de laatste vijf jaar kan veel meer. Als je de TV opendraait moet je al moeite doen om geen sex-programma te zien. Maar ik heb het gevoel dat het weer verandert, dat er weer meer films "KNT" zijn. Gisteren ben ik naar die nieuwe film met John Travolta geweest, *Broken Arrow,* vreselijk slechte film tussen haakjes. Onze Sam had die graag gezien en hij mocht er niet in. Nu, daar kwam werkelijk niets in dat een 13-jarige nog kan choqueren.

De vorige film met Travolta, *Pulp fiction*, draait rond extreem geweld, gangsters worden er zelfs sympathiek voorgesteld. Dat is blijkbaar een nieuwe trend: vroeger waren geweld- en horror-films bij uitstek B-films, nu hebben ze een topstatus.

Ja, dat is wel juist, die Tarantino maakt er wat van.

(aan de muur valt me nu pas de sfeervolle affiche van Pulp Fiction op, een goeie film trouwens -red.)

Bij Urbanus worden afgehakte armen of benen gewoon terug geplakt met een potteke kol.

Dat is kolder, hé,

Urbanus past als anti-held wel goed in de tijdsgeest.

Vroeger zag je op TV Bonanza, dat is waarschijnlijk van voor jouw tijd, dat waren allemaal "goeien", en de tegenstanders waren de "slechten". Nu beginnen meer en meer slechten ook een hoofdrol te spelen. Ik vind dat Steven Boccho, maker van *NYPD Blue* en *Hill Street Blues*, fantastisch goed is in het brengen van karakters die niet echt goed zijn en ook niet echt slecht.

Mensen dus.

Mensen, ja, en Urbanus, is dat nu een goeie of een slechte, dat is heel moeilijk te zeggen. Eufrasie is een goeie, dat is duidelijk, maar Cesar... Ik probeer dus ook zoiets te brengen, zo'n figuren als die van Steven Boccho. *NYPD Blue* is het beste dat ooit voor TV gemaakt is. Van Steven Boccho probeer ik alles te volgen, ik bestel zelfs in Amerika boeken en videobanden die hier nog niet verschenen zijn. Dat is de man die de TV een nieuwe impuls gegeven heeft: een feuilleton als *Hill Street Blues* heeft bijvoorbeeld later *Twin Peaks* mogelijk gemaakt.

***... (verrast)* Ook een Twin Peaks-fan?**

Ja, allicht, ik ben de reeks nu aan het kopen op video.

Je hebt duidelijk iets met Amerika.

Ik ben een Amerika-freak. Hadden ze mij laten doen, ik had er al een huis.

Maar het mocht niet van moeder de vrouw?

Ik mocht wel, maar die stormen hebben mij een beetje tegengehouden. We zijn er een paar keer geweest toen er net een storm was. Herinner je nog die *Andrew* van een paar jaar geleden, toen de helft van Florida platgelegen heeft? Wel, ik was daar toen. We waren net vanuit Miami naar Orlando gereden, en half Miami kwam plots achter ons aan, op de vlucht. In Orlando was weinig of niets van de storm te merken, maar iedereen was wel erg bang. Dat heeft me wat weerhouden.

Was die fascinatie er al van kleins af aan?

Ja, ik wist dat ik naar Amerika moest. Ik ben er voor het eerst geweest dertien jaar geleden, en tegenwoordig gaan we elk jaar voor een maand of zo. Daar kan alles, vind ik. De mensen zijn erg vriendelijk en bereidwillig, in Florida dan. In Californië is het iets minder, en New York bevalt me helemaal niet, dat soort steden... daar heb ik het zo niet voor. In New York kun je niet over straat lopen of je ziet gevaar.

Het is dan wel verwonderlijk dat Urbanus nog geen avontuur in Amerika beleefd heeft.

Mmm... we vinden het plezanter hem rond zijn mesthoop zijn honderd avonturen te laten beleven. Dat ligt niet zo direct in het genre van de strip, vind ik. Er zijn nog wel meer dingen die ik heel tof vindt, waarmee ik niet direct iets doe.

GOED NIEUWS! VANAF MORGEN IS UW KRANT NOG BETER!
ALLEE, TOCH OP DE PAGINA WAAR WIJ STAAN!
PANG!
URBANUS IN "TOMATENPUREE"
DOOR LINTHOUT EN URBANUS!!

Aankondiging uit de krant, niet opgenomen in het album.

Er waren toch ambities voor een tekenfilm in Amerika? Urbanus in Hollywood?

Het is spijtig dat dat projekt mislukt is, want ik zag mijn mannekes graag rondlopen, dat geeft een kick. Persoonlijk vond ik de tekenfilm heel goed, van heel goeie kwaliteit, absoluut niet houterig. Voor die film heb ik alle vrijheid gekregen. De story-board was gemaakt door een Japanner, die ook aan de basis lag van de Ninja Turtles-films. In totaal hebben er een 200-tal mensen aan gewerkt. De tekeningen zelf zijn gemaakt in Budapest door mensen die nog voor de Simpsons gewerkt hadden.

Ja, als de Simpsons op TV komen, waarom dan Urbanus niet?

Het trekt er op, hé, dat is ook de reden waarom we aanvankelijk benaderd zijn. Op een bepaald moment zocht één van de grote Amerikaanse netwerken, ABC geloof ik, een tekenfilm ter vervanging van één of twee andere reeksen. Van de honderd kandidaten waren er drie gekozen: wij, *Dennis the menace*, en *Cadillacs and Dinosaurs*. Van die drie moesten er nog twee afvallen, en uiteindelijk is het *Cadillacs and Dinosaurs* geworden. Wij zijn dus uit de boot gevallen. Er was ook geen "plan B", Erwin Provoost concentreerde zich volledig op alles of niets. Het was dàt of niets anders. Maar volgens mij waren er toch ook nog mogelijkheden in Japan of weet-ik-veel waar. Het is dus een project dat nog altijd hangende is. Misschien dat er toch eens iets mee gebeurt?

Voorlopig zien we Urbanus dus niet rondlopen in het buitenland.

Wel, ik denk dat ik nu eens een verhaal ga maken waarin Urbanus naar Holland gaat (lacht). Ik zie hem nog geen avontuur beleven aan het strand van Florida. Het ruige van de grootstad, dat vind ik wel interessant, de vuilbakken, de zwervers, de Jef Patatten in de grootstad, dat wel. Die sfeer ga ik wel eens opzoeken. Maar ik ga natuurlijk in de eerste plaats naar Amerika om de strips en de antiekmarkten te zoeken.

Antiekmarkten?

Jaja, ik heb zelfs al geregeld reizen gepland om ginder naar bepaalde antiekmarkten te gaan. Er zijn wel weinig antiekmarkten, hoor, de meesten verkopen allerhande rommel, maar als je daar een oud stuk speelgoed vindt, betaal je het maar de helft van wat je hier betaalt. Hier liggen de prijzen veel hoger.

Omdat het aanbod ginder veel groter is misschien?

Ja, maar het is ook zo dat ze realistische prijzen vragen, want een Amerikaan wil verkopen. Hier bij ons zie je vaak mensen op beurzen staan die duidelijk te hoge prijzen vragen, die dus niet willen verkopen. Ze willen meer *showen* met hun spullen, en dan verkopen ze toch toevallig eens iets, en kijk ja, de prijs is gehaald.

Maar ze klagen wel altijd dat de mensen niet kopen.

In Amerika wil iedereen die er staat écht verkopen, dat is echt wel kenmerkend. Indien de handel niet draait, dan laten ze de prijzen wel zakken. Ik ben trouwens al twee keer, dit jaar ga ik voor de derde keer, naar de stripbeurs van San Diego geweest. Dat is zowat de grootste ter wereld. De laatste keer, ik zal het nooit vergeten, dat was een kwartier stappen voor ik van de eerste rij aan de deur tot aan het eind van de laatste rij kwam. Een kilometer of twee lopen, schat ik.

Dat was in open lucht?

Nee, gigantisch grote hallen zijn dat, die met mekaar verbonden zijn, en daar staan zo'n 700 handelaars.

Zoiets als het autosalon op de Heysel in Brussel?

Ja, zoiets. Dat is gigantisch, ongelofelijk groot. Spijtig genoeg is de kwaliteit niet evenredig, toch niet wat de zaken betreft die mij interesseren. Sunday Pages moet je daar zo goed als niet gaan zoeken. Vooral de boeken van 1900 tot 1930 interesseren me, en die periode vind je daar niet. *Bringing up father* vind je daar nog wel eens, omdat die relatief het minst zeldzaamst is. Een echt groot aanbod van die ouwe spullen vind je daar niet. Er is zelfs weinig Golden Age te vinden, weinig comics van de jaren veertig dus. Ik ga daar ook wel eens naar de nieuwe dingen kijken en met een tekenaar praten. Het loopt daar dan ook vol met vedetten. Mister Spock, Leonard Nimoy zag ik daar ook lopen. Dat is wel plezierig, er is zeker ambiance, en het is zeker de moeite waard, maar als je denkt daar heel veel oude spullen te vinden, dan kom je ontgoocheld buiten. Van die 700 stands waren er misschien 50 die echt een aanbod hadden van oud materiaal. Ja, dan spreken we eigenlijk maar weer van een grootte als die van Breda, hé. Een drietal stands boden boeken aan tussen 1900 en 1930, dus die kan je op één hand tellen. Er was vorig jaar één standhouder die vijftig à honderd Sunday Pages had, en verder waren er nog ergens één of twee oude boeken, en dat was het.

Worden die oude strips daar gewaardeerd, is dat vergelijkbaar met onze belangstelling? En hoe zit het met de prijzen?

Dat wordt wel geapprecieerd, maar eigenlijk spreken we over twee verschillende dingen: enerzijds zijn er Sunday Pages, de zondagse strip-pagina, en anderzijds zijn er stripboeken met dat soort verhalen. De boeken worden nog enigszins verzameld, in heel Amerika door zo'n vijfhonderd man schat ik, niet meer. De verzamelaars van Sunday Pages, die er tussen de duizend en de honderdduizend van bezitten, dan spreken we over honderd man, waarvan ik er één ben. Niet meer dan dat. Het is dus heel klein. Er zijn wel nog, pakweg honderdduizend anderen, die eens tweeduizend frank neerleggen voor één pagina van *Little Nemo*, om ze aan de muur te hangen. Als ik van dat materiaal iets verkoop, raak ik er heel gemakkelijk van af, omdat er heel veel mensen zijn die dat heel mooi vinden. Dat soort waardering is er zeker. Maar dat zijn dan geen verzamelaars, hé. Nee, Het aanbod is heel klein, en het aantal verzamelaars is heel klein. Ginder zijn er zo'n twintig mensen die daarin echt handelen. Het is ook onhandig materiaal, het zijn erg grote dingen. Het is prachtig om naar te kijken, subliem zelfs, maar je hebt enorm veel plaats nodig. Die ouwe gazetten... zoek hier eens een ouwe gazet van 1920, dat vind je niet, hé.

Nee, maar we hebben wel prachtige weekbladen, zoals het vooroorlogse Bravo!, waarin dan weer die alleroudste Amerikaanse strips als de Katzenjammer Kids en Felix de kat staan.

Ja, Felix de kat en Flash Gordon stonden daar ook in, dat waren ook Sunday Pages, hé. Het grote publiek kent dat niet, vandaar misschien dat er zo weinig verzamelaars van zijn. Het is niet zo dat er op een *Bringing up father* gesprongen wordt als die op zo'n

Amerikaanse stripbeurs ligt, maar 's avonds zal hij wel weg zijn.

Hetzelfde geldt hier voor de vooroorlogse Bravo!

Ja, ik zoek zelf nog album 10 en een aantal losse nummers.

Het is een erg mooi blad, qua vormgeving. In de jaren dertig moet zo'n publicatie zelfs vrij actueel of modern geweest zijn.

Ja, met die blauwe en rode steunkleur... en dan die goeie stripverhalen.

Je bent zelf dus ook een verwoed verzamelaar. Je bent al enige jaren bezig?

Ik ben eigenlijk met strips bezig sinds ik kon lopen, zo'n veertig jaar dus, maar als verzamelaar de laatste twintig jaar, denk ik. De Amerikaanse strips en het oude speelgoed interesseren me nog maar de laatste tien jaar. Het allereerste dat ik gelezen heb in het Engels was *Rwolf* van Richard Corben. Ik ben ook een grote Corben-fan, en heb hier wat schilderijen hangen van hem *(wijst op twee mooie prenten die de muur sieren).*

In Amsterdam bij Lambiek vond ik eens twee boeken van *Terry and the pirates*. Ik kende dat helemaal niet, en ben dan begonnen alles van Milton Caniff te zoeken. Daardoor kwam ik in contact met andere Amerikaanse auteurs, en zo ben ik bij de Sunday Pages beland. Dat rem ik nu wat af omdat het zoveel plaats inneemt, tegenwoordig concentreer ik me meer op de stripboeken uit dezelfde periode. Ik verzamel ook wel comics, zoals *Plastic Man* en *Police Comics,* wat ik ook heel goed vind.

Kennen de Amerikanen zelf hun grote klassiekers?

In San Diego is me opgevallen dat Will Eisner, die hier toch een grote ster is, ginder eigenlijk niet zoveel te betekenen heeft. Zo'n tekeningen, ik vind dat schitterend, maar in Amerika... Er wordt wel een Eisner-award uitgereikt, maar er staat slechts drie man aan zijn tafel als hij daar zit te signeren! Ik heb zelfs een uur met hem zitten praten, terwijl hij rustig iets zat te eten. Dat zou hier met Marc Sleen niet gebeuren, daar zou direct volk staan.

Amerika is erg gebonden aan modeverschijnselen, hé. Een Frank Miller of zo, die op dat moment goed in de markt ligt, ja, daar staat dan direct 700 man rond.

In Amerika is blijkbaar de actualiteit op stripgebied belangrijker dan wat tien, twintig jaar geleden gemaakt werd.

Ja, absoluut, toch bij het grote publiek. Kijk, in Amerika vind je comics vooral in krantenwinkels of warenhuizen. Die hebben een aanbod van de tien meest populaire titels van dat moment, Batman en Donald Duck zullen daar wel tussen liggen, en misschien iets van de Simpsons als ze geluk hebben. Dat aanbod is dus uitermate klein. Een aanbod van strips zoals we dat hier in een goeie krantenwinkel of boekhandel hebben, met zo'n vijftig reeksen, dat is daar niet. Daarvoor moet je naar de stripwinkel. In totaal zijn er zo'n 2.000 stripwinkels in Amerika, dus die moet je echt gaan zoeken, en het aanbod van die winkels is dan ook nog treurig. Er is geen enkele stripwinkel die alles heeft. Een blad als *Heavy Metal* bijvoorbeeld, dat hier ook wel gelezen wordt, daar moet je je onnozel achter zoeken. Ik heb eens vijf stripwinkels bezocht voor ik mijn *Heavy Metal* van die maand had!

Dat schijnt ginder dan ook het onderwerp van verzamelwoede te zijn: een exemplaar van de nieuwste succesreeks bemachtigen, die misschien slechts op relatief beperkte oplage verscheen.

Ik denk dat die stripwinkels veel werken met Advance Comics en Previews, bladen die een aanbod doen van strips die binnenkort gaan verschijnen, en die je dan kan bestellen. Ik doe dat trouwens ook, want anders krijg je ze gewoon niet te pakken. Driekwart van wat je bestelt trekt dan op niks. Je ziet een mooi prentje en wat commentaar in de Advance, en als je dat dan in handen krijgt ... oei-oei, rap de vuilnisbak in. Het is ook zo dat daarin maandelijks misschien zo'n 5.000 nieuwe comics staan, dat is teveel, hé.

Zo'n stripwinkel kan dat natuurlijk onmogelijk volgen. Die rage is de laatste jaren ook overgewaaid is naar Europa, maar dan wel zeer kunstmatig, met extra-kleine oplages.

Zéér kunstmatig, inderdaad. Hier is het nog te volgen, een béétje stripwinkel heeft toch alle nieuwigheden in huis. Maar ginder, neem nu een Robert Crumb, dat vind je in die stripwinkels haast niet. Ook zo iemand die het hier helemaal maakt, maar in Amerika... Nu met die documentaire, onlangs ook op de Nederlandse TV, scheelt het wel een stuk, want die is wél bekeken in Amerika.

TV kijken ze dan nog wel.

Jamaar, ik heb het niet over TV, ik heb het over de bioscoop, hé, dat draait ginder in de bioscoop. Toen ik daar was, draaide die film over Crumb zelfs in dat kleine stadje, en er gaat volk naar kijken.

Het valt me op dat je vandaag alleen nog bij Urbanus die baldadige boefjes-humor terugvindt, die zo typisch is voor de vroege Amerikaanse strip, vooral de Katzenjammer Kids.

Inderdaad, ik ga daarmee volledig akkoord, dat is vergelijkbaar. Urbanus heeft trouwens een origineel van de Katzenjammer Kids aan de muur hangen, dat ik hem aan de hand gedaan heb. Hij vindt dat ook zeer goed.

Verder is je inspiratie waarschijnlijk vooral te danken aan Marc Sleen? Je eerste stripalbum, *De zeven van Zeveneken* was trouwens een Nero.

Ja, dat kan ik niet ontkennen, hé. *(lacht)*. Ik wil dat ook niet loochenen, dat is de invloed van het jeugdsentiment. Suske en Wiske kon ik niet kopen toen ik klein was, dat kostte 36fr. Maar een Nero kostte 15fr. en was dus niet te duur. Mijn ouders hadden nog twintig frank, en ik moest daarvan dan nog 15 frank hebben voor een Nero, stel u voor! *(algemeen gelach)*. Kuifje was helemaal buiten de kwestie, dat kostte 51fr. geloof ik. Maar vandaag is er toch geen gelijkenis meer tussen Urbanus en Nero. In het begin wel, met die steunkleur. Toen we aankondigden dat de albums in kleur zouden verschijnen, reageerden heel wat mensen verbaasd: "hoe? het was toch al in kleur?".

Veel van de klassieke Vlaamse en Nederlandse gagstrips gaan terug op de vroege Amerikaanse strips.

Ja, Sleen heeft ook goed naar de Sunday Pages gekeken. Hergé en Franquin ook trouwens. Franquin vertelt dat hij zich nog op *Bringing up father* geïnspireerd heeft. Hergé heeft dat zeker gedaan, sommige tekeningen die hij overgenomen heeft uit *Bringing up father* kan ik zo aanwijzen. De manier waarop hij olifanten tekent en honden bijvoorbeeld. Die mensen bekennen dat trouwens ook.

Amerika was dus zeker het begin, en ik vind dat de beste strips nog altijd uit Amerika komen. Het is wel een tijdje zwakker geweest. Superman en Batman vond ik helemaal in het begin goed, maar later is in dat superhelden-genre veel rommel gemaakt. De laatste vijf jaar is er weer een fantastische evolutie in de Amerikaanse strip. Die graphic Novels bijvoorbeeld,... ze kunnen toch nog echt hele goeie dingen brengen.

Ze zijn dan ook veel beter georganiseerd.

Als je dan vergelijkt wat de Fransen de laatste vijf jaar doen, dat is om te huilen. Iedereen denkt dat hij een mantel-en-degen-strip in elkaar moet kletsen, liefst zo chique mogelijk getekend, en de scenario's trekken op niets. Ze zijn echt verzonken in intellectualistische prietpraat. Die nieuwe reeks van Bourgeon, ik kan het niet lezen, ligt dat nu aan mij?

Nee, ik heb hetzelfde probleem. Van *De kinderen van de wind* en *De gezellen van de schemering* heb ik nochtans genoten.

Juist, ik ook. De Fransen nemen zichzelf nogal serieus. Willen ze van strips kunst maken, van mij mag het, maar ik vind het nogal altijd een ambacht. Ik heb in mijn beginperiode nog een serieuze, realistische strip getekend voor Ohee!, onder invloed van Hermann.

Het is niet waar?

Toch wel, maar de week daarop was Ohee! juist gestopt *(lacht)*, voor het verhaal verschenen was. Ik was dus ook op weg om zo'n serieuze tekenaar te worden. Hermann vond ik toen grandioos.

Toen hij nog tekende naar scenario's van Greg.

Ja, *Bernard Prince* en *Comanche*. Z'n beste periode qua tekening volgens mij. Dat probeerde ik te imiteren, maar ja... *(lacht)*. Ohee! vond het blijkbaar toch al goed genoeg.

In die tijd, begin jaren '70 ben je ook met verzamelen begonnen, eerst en vooral de klassieken waarschijnlijk?

De Vlaamse strips natuurlijk, ik kende niets anders.

Je moet een van de eersten geweest zijn, samen met Roger Decadt.

Roger Decadt die was toen toch al làng bezig hoor *(lacht)*. Ik heb het begin van de hoge prijzen nog meegemaakt. Mijn eerste contact met oude strips verliep als volgt. Ik was délégé van de vakbond en ik moest naar een vergadering in St. Niklaas. Onderweg koop ik de nieuwe Robbedoes, waarin een lezersbrief van iemand die de zeven eerste albums van Robbedoes te koop heeft. Hij woont toevallig in St. Niklaas,

SUPER PROMO

Rode Ridder
Avonturen - Spel

150,-

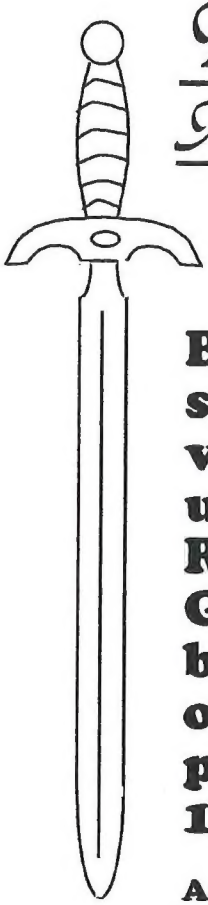

Bij aankoop van strips ter waarde van 250,- BF, kan u tevens het Rode Ridder Gezelschapsspel bekomen aan de ongelofelijke prijs van slechts 150,- BF!

Aanbieding geldig in april '96. Niet verenigbaar met andere promoties of kortingen.

Houtekiet Strips
L. Melsenstr. 1, 3000 LEUVEN
Telefax: 016/23 22 78
Nieuw & 2de hands!

STRIPWINKEL

HET „B"-GEVAAR

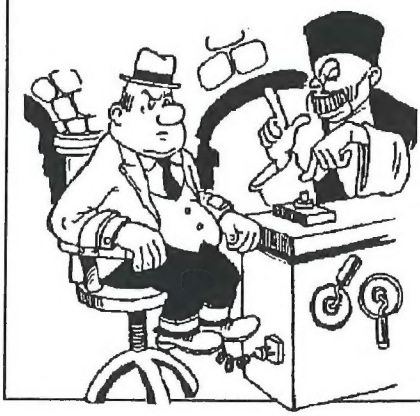

ERIK DENEYER

Greepstraat 15
1000 BRUSSEL
open maandag-zaterdag
10u30 - 19u00

tel-fax 02/513.14.86

WOEFKE

BOEKEN - STRIPS
CD - VIDEOFILMS

INKOOP - VERKOOP
STRIPANTIQUARIAAT

ANTWERPSESTRAAT 185,
2640 MORTSEL (ANTWERPEN)

tel. 03/449.15.60

Open: van 9 tot 18 uur.
Donderdag gesloten

STRIPWINKEL

BONTE

inrichter van de
BRUGSE STRIPBEURS

In het Boudewijnpark te St. Michiels
op 16 en 17 maart 1996

Heidelbergstraat 5
8200 BRUGGE 2
open van 13 tot 19u.
zondag en maandag gesloten.
Tel/fax: 050/ 38.35.78

vijftig meter van de plaats waar ik die dag zou zijn. Ik kwam bij die mens aan om half acht 's ochtends, en er was nog niemand geweest. Ik heb toen die boeken gekocht voor 1.400fr. Zeven grote Robbedoezen in splinternieuwe staat... Zoveel geld had ik niet eens bij me, ik ben dat dan nog gaan lenen bij mijn schoonbroer, die in St. Niklaas woont. Dat is zo'n 22 jaar geleden. 's Avonds kom ik thuis, en ik krijg onder mijn voeten omdat ik 1.400fr. uitgegeven had. Maar dat heeft niet lang geduurd, want een uur nadien stond er al een amateur uit Nijlen op de stoep, die al direct 1.400fr. *per boek* wou betalen... Zo is de belangstelling ontstaan en ben ik voor de eerste keer naar een stripbeurs geweest van het Stripschap, waar ik een standje had, en dat was in...
(tegen mevrouw Linthout:) Magda, waar was dat, die eerste stripbeurs waar we naar toe gingen?
(stem uit de keuken:) In de Billiard Palace in Antwerpen.
(hoofdschuddend:) Nee, nee, in Holland, die stripdag waar ze met kaas kwamen, en...
(mevrouw Linthout:) Gouda.

Juist. Daar zijn natuurlijk mijn ogen opengegaan. Toen waren er een vijftigtal mensen met oude strips, en er was een tentje met de uitgevers, alles heel amateuristisch nog. Hans Matla was daar ook, en die had toen net die eerste catalogus uitgebracht, geloof ik. Zo is het begonnen.

Vroeger ging ik regelmatig zelf op zo'n beurs staan, ik deed dat zeer graag, maar nu kan ik dat nog moeilijk doen. Als ik dan aan mijn eigen stand ook nog handtekeningen ga uitdelen... Alleen als ik gevraagd wordt om te signeren, dan neem ik wel eens mijn dubbele strips mee en gaat mijn echtgenote achter de stand staan.

In het voorjaar zijn er alvast enkele gelegenheden waarop we je "live" aan het werk zullen zien. Bedankt voor het uitgebreide interview.

Patrick Vranken.

Alle afbeeldingen: © Studio Linthout en Urbanus.

Willy Linthout signeert op 31 maart tijdens de stripbeurs in Opwijk. Strip-o-theek Nijdrop viert zijn tienjarig bestaan en viert dat in stijl. Leden krijgen entree-korting met de bon uit ons vorige nummer. Bovendien schenken we tien vrijkaarten weg aan de eerste lezers die het antwoord geven op deze vraag: "In welk bekend tijdschrift werd Brabant Strip Magazine nr. 26 opgenomen?".
Bellen naar nummer 02/452.50.08

INKOM: 50 fr.
Leden gratis

6e

RUILBEURS

+ STRIPVEILING

vlakbij het station van Leuven
(Martelarenlaan, Kessel-Lo)

Opgelet!! we zijn volzet!
Zoals altijd is er plaats tekort.

28.04.96 13u.

Volgens het reglement moeten de betalingen ten laatse op 5 april op onze rekening staan, zoniet komen de tafels opnieuw vrij.
Het bestuur.

De Wondere Weereld der Weekbladen

Wat mij het meest opvalt in mijn kontakten met Belgische verzamelaars, is de geweldige waardering die de Belgen aan de dag leggen, daar waar het gaat om het verzamelen van de diverse stripweekbladen.
Dit alles in schril kontrast tot de Nederlanders, waar alleen het vrolijke weekblad *Donald Duck* een volledige verzamelwaardige plaats in schijnt te nemen met de gebruikelijke daaraan verbonden gretige aftrek. Tot op zekere hoogte waagt zich slechts een enkele Hollander aan het *Tom Poes weekblad*, een hele enkeling aan *Kuifje* en *Robbedoes* en een zeer enkele enkeling aan de *Pep* en de *Sjors*. Terwijl dat met name toch echt Hollandse bladen zijn. Een jammerlijke constatering! Want met name door het verzamelen en lezen van een stripweekblad kan men zich tot op zekere hoogte, meer nog dan in een album, optimaal in een zeker tijdsbeeld verplaatsen. Een stripweekblad zal per slot van rekening slechts éénmaal een kiosk, toonbank of etalage sieren, om vervolgens de week daarop weer plaats te maken voor het volgende nummer. Zo gaat dat nu eenmaal. Het is per slot consumptiegericht vermaak.
Vergelijk het met een ééndagsvlinder. O, hoe mooi! Niet velen zien dit in.
Daar het verzamelen van stripweekbladen thans nog zeer betaalbaar is, zie ik binnen enkele jaren een groeiende belangstelling naar dit fenomeen. Te meer daar er een kentering gaat komen, waardoor meer en meer liefhebbers zich gaan realiseren dat de aanschaf van luxe, gelimiteerde, gesigneerde in 4 verschillende kleuren uitgebrachte albums, het best vergeleken mag worden met gebakken lucht. Door je aan de aanschaf van deze nonsens over te geven zie je op een bepaald moment alleen nog maar beperkingen als verzamelaar. Beperkingen, in de eerste plaats omdat je financiële mogelijkheden op den duur uitgeput zijn, of omdat op kunstmatige wijze de zo felbegeerde albums simpelweg gehamsterd worden en dienaangaande niet meer verkrijgbaar zijn (dit zie je bv. bij Blake en Mortimer en Storm). Het knagende verlangen naar uitbreiding van de collectie blijft weliswaar aanwezig, maar is niet te bevredigen, deels door de beperkingen die je jezelf hebt opgelegd. De eigen beperkingen versterken je hongergevoel en zijn duidelijk zichtbaar in je duidelijk ondervoede boekenkast.
En u zult allen toch wel weten dat van gebakken lucht alleen de uitgevers leven!

Willem in ' t Hout

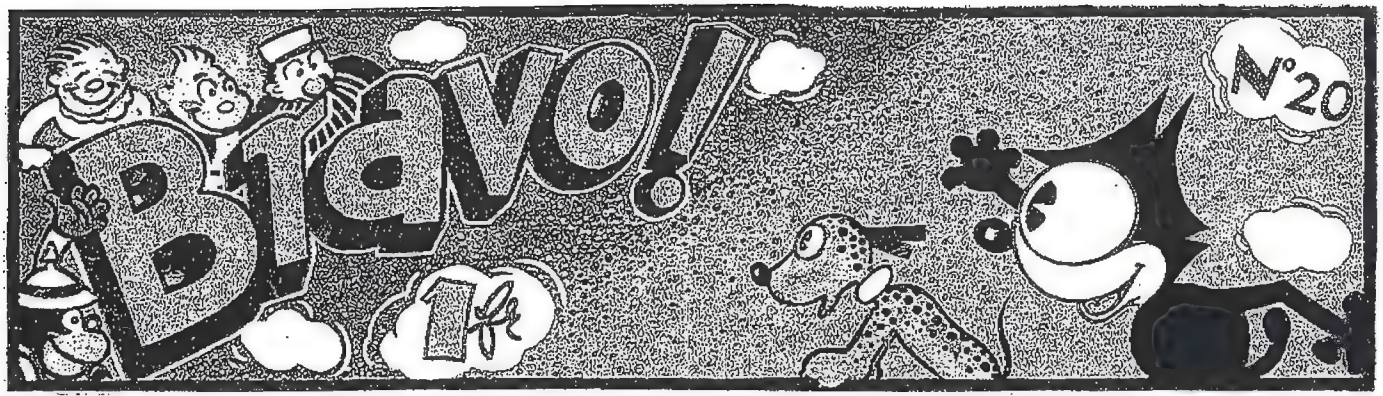

Vijftig jaar geleden verscheen Bravo!

Bravo! was het belangrijkste Vlaamse stripblad vòòr W.O. II. Over geschiedenis, inhoud en invloed van de Vlaamse stripbladen werd tot nu toe nauwelijks gepubliceerd. Danny De Laet schreef een interessant en boeiend hoofdstuk in *De Vlaamse stripauteurs* over het tijdschrift Bravo! en de medewerking eraan door Raymond Jean Marie De Kremer (=John Flanders/Jean Ray). Het stripblad wordt dan ook door Flanders-adepten gekoesterd.

Voor België en meer bepaald voor Vlaanderen heeft Bravo! dezelfde rol gespeeld als *l'Avventuroso* in Italië of *Robinson* en *Hop-la* in Frankrijk. In Europa was de belangstelling voor het stripverhaal geleidelijk gegroeid, en via Frankrijk was het Amerikaanse beeldverhaal de oceaan overgestoken.
Midden de jaren dertig - en dit ondanks de recessie - was het klimaat in Vlaanderen gunstig voor een spetterend spektakel: denk maar aan *Ons Volkske* (1932-1940), *Bravo!* (1936-1940), *Ons kinderland* (1937-1938), *Wonderland* (1937-1942) en *Robbedoes* (1938-1943-vandaag). Ook in algemene jeugdtijdschriften werd het stripverhaal in die jaren populair, o.m. in *Zonneland*, zie ook onze bijdrage in magazine nummer 28. Bravo! was een hele revelatie voor de brave Vlaamse jeugd, die voor het eerst kennis maakte met buitenlandse produkties, vooral dan de Amerikaanse krantenstrips. Het tijdschrift publiceerde als eerste in de Lage Landen op grote schaal internationale auteurs en befaamde strips als *The Katzenjammer Kids* en *Felix the cat*, en effende het pad voor de verdere ontplooiing van het stripverhaal in Vlaanderen.

Bravo! is bijzonder interessant omdat het blad zoveel verschillende "levens" gehad heeft, en debuutwerk bracht van tekenaars als Jacobs en Vandersteen. Die debuutstrips in Bravo! vormden het fundament voor hun latere creaties.
Het tijdschrift stak met kop en schouders uit boven alle andere striptijdschriften en waarschijnlijk was het een commercieel succes. Waarschijnlijk, want over de receptie van het blad bij het publiek is niets bekend.

Historiek

In de week van 3 tot 9 mei 1936 wordt het blad gelanceerd als een uitgave van J. Meuwissen, gevestigd in de Charles de Costerstraat te Brussel. Het tijdschrift is bedoeld voor een Nederlandstalig publiek: het is gericht op Vlaanderen, maar kent ook verspreiding in Nederland. De eerste reeks sneuvelt in mei 1940 en herrijst als een feniks uit het oorlogsgewoel op 19 december 1940. Vanaf dan zou er een Franse en een Nederlandse editie verschijnen. Uitgever en doelgroep bleven dezelfde en het aandeel van internationale strips bleef groot, maar verder heeft de tweede Bravo!-reeks weinig gemeen met de eerste reeks. Tot zover de geschiedenis van Bravo! in een notedop, maar zo eenvoudig is het ook weer niet. We wagen ons aan de samenstelling van volgende technische fiche :

03.05.1936 - 19.05.1940
De **eerste reeks** - Vlaamse uitgave - gedrukt in bichromie (oranje en blauw). Geen datum. 4 jaargangen en een vijfde met 4 nummers.

18.05.1940 - 10.04.1943
Nederlandse uitgave - bijlage bij "Unicum", later bij "Unicum" en "Cinema & Theater"

19.12.1940 - ?.09.1944
De **tweede reeks** - Belgische uitgave - Franse editie met Nederlandse vertaling voor Vlaanderen. Vijfde t/m achtste jaargang. Nieuwe vormgeving, kleurendruk.

14.06.1945 - 17.04.1951
De **"nieuwe" reeks**. In feite is dit zonder meer de voortzetting van de tweede reeks, maar op de voorpagina werd uitdrukkelijk vermeld "nieuw bestuur". De uitgevers ontsnapten immers (zoals vele anderen) niet aan een onderzoek naar het verschijnen van hun diverse publikaties tijdens de Duitse bezetting. Negende t/m vijftiende jaargang.

De eerste reeks, 1936 - 1940

De eerste reeks was zoals gezegd bestemd voor het Vlaamse publiek. Het blad werd gedrukt door NV. Rotogravure te Leiden, eigendom van uitgever Jan Meuwissen (1). Deze Nederlander liet als uitgever talrijke sporen na in Vlaanderen, met o.m. *Sportclub*, *Breien, Bonjour* en waarschijnlijk ook *Het Rijk der vrouw/Femmes d'aujourd'hui*. In 1933 werd de groep Het Rijk der vrouw, een Belgische uitgevers- en persdistributiegroep, door Meuwissen opgericht. De vennootschap werd na de tweede wereldoorlog onder sekwester geplaatst. De laatste jaargangen van de "nieuwe" Bravo! werden uitgegeven door "Ed. Femmes d'aujourd'hui" (vanaf nummer 16 van de elfde jaargang).

gevuld met strips. Voor de rest treffen we rubrieken aan, korte verhalen, vervolgverhalen, wetenswaardigheden, een naairubriek voor jonge meisjes en een geïllusteerde dagklapper (een weekoverzicht met grapjes).
Het vooroorlogse Bravo! is vrij zeldzaam en het opbouwen van een volledige en gave verzameling tast de beurs flink aan. Verzamelalbums worden soms aangeboden (vraagprijs circa 5.000 BEF). Losse nummers daarentegen zijn zeer moeilijk te vinden in goede staat. Met een cocktail van geluk, geduld en geld kan het lukken. Matla noteert in de achtste editie ca. 4.300 gulden voor de reeks. Echt iets voor de ware liefhebber dus.

Redactie en medewerkers

De eerste Bravo! bezat grafische kwaliteiten en publiceerde leuk en goed materiaal, zoals de humoristische Amerikaanse strips *Felix de kat*, *De belhamels*, *Pietje de zwerver,...* en niet te vergeten *Stormer (Flash) Gordon*, op dat moment zonder twijfel de beste strip ter wereld. Het blad verscheen wekelijks op zestien pagina's (formaat 31,5 x 24 cm) en kostte één vooroorlogse frank. De helft van het tijdschrift werd

De Vlaamse en Nederlandse stripbijdrage was beperkt maar boeiend.
De redactie berustte bij **Marinus de Rycke**, redacteur bij de krant "Vooruit". (3) Jaren geleden schreef Dany De Laet het redacteurschap toe aan John Flanders/Jean Ray. Bijna alle verhalen, teksten en een groot aantal scenario's voor stripverhalen zijn namelijk van zijn hand. (4)

Nochtans is het quasi onmogelijk dat John Flanders de taak van redactiesecretaris zou uitgeoefend hebben, wegens de enorme werkdruk die de auteur beleefde.
Joz de Swert leverde prachtige illustraties voor deze verhalen van John Flanders. **Andre Minne**, journalist, kunstschilder en illustrator, werkte als redacteur samen met John Flanders aan het dagblad "De Dag" (vanaf 1938-1939). Minne leverde later artistiek hoogstaande schetsen over het circusleven. Ook voor Bravo! illustreerde Minne verhalen van Flanders, gesigneerd "A.M.".
Buth debuteerde als illustrator en striptekenaar in Bravo!. Rond 1936 nam **Frits van den Berghe** de 18-jarige Leo De Budt in dienst als medewerker. Reeds in de tweede jaargang troffen we een tekening aan gesigneerd "L.D.B."

Bravo! en John Flanders

De bijdrage van John Flanders aan Bravo! is fabelachtig. Onder tal van pseudoniemen, zoals R.M. Temple, John Ray, e.a., leverde Flanders het ene fantastische verhaal na het andere. Veel van deze verhaaltjes werden na de oorlog overgenomen door 't Kapoentje, Mickey, Kuifje, Zonneland, Ons Volkske, en de Vlaamse Filmkens. Ook verschenen er langere verhalen zoals *Het vreselijke land van Machrood* en de science-fictionroman *Het geheim der Sargassen*.
Tussen 1936 en 1940 verleende de auteur zijn medewerking aan de uitgaven van Averbode, was hij journalist voor het dagblad "Le Bien Public", en tevens redacteur en verantwoordelijke voor de Gentse editie van het dagblad "De Dag". In die periode schreef hij ook de legendarische Harry Dickson-verhalen.
Voor Bravo! herneemt en herschrijft hij de "Avonturen van Harry Dickson, de Amerikaansche Scherlock Holmes" en levert deze af als vervolgverhaal. De figuur van Harry Dickson duikt op in Bravo! vanaf 4 oktober 1936, als de jeugdige detective Edmund Bell.
Daarnaast werkt hij een aantal Harry Dickson-verhalen om tot scenario's voor strips. Vijf stripverhalen met Edmund Bell in de hoofdrol werden in Bravo! gepubliceerd. Auteur en tekenaar signeerden hun werk niet. De identiteit van de tekenaar werd openbaar gemaakt in een klein artikel verschenen in "Het laatste nieuws" van 22 maart 1975. Flanders-adepten hadden dit reeds veel eerder ontdekt.

In een bijdrage "Fritz Van Den Berghe : zonnige jeugd", gepubliceerd in "De Dag" in 1939, nam Flanders afscheid van zijn vriend, die overleden was, en onthulde daarin de naam van de striptekenaar. (5)

DE NEEF VAN KING-KONG

EEN JACHTVERHAAL UIT BRAZILIË — VRIJ NAAR HERBERT R. HOLMES

Zij, die de film King-Kong hebben gezien, weten natuurlijk dat een dergelijk gedrocht nooit bestaan heeft. Maar enkele weken geleden heeft men kunnen lezen, dat er in het Braziliaansche woud apen van reusachtige afmetingen bestaan, die even als leeuwen en tijgers verscheurende dieren zijn.

Toen voor jaren de ontdekkingsreiziger Herbert Redmund Holmes, na drie jaar zwervens door de Braziliaansche oerwouden, tot de beschaving terugkeerde, wou niemand zijn fantastische verhalen gelooven. Doch heden schijnt men wel geneigd hem gelijk te geven.

Hier volgt het ontzettend avontuur met den monsterboschman, door hem zelf verhaald.

Ik had het wouddorpje San-Cristobal verlaten met één enkelen dienaar, een Botocudos-Indiaan, met name Uhac, omdat geen andere mij volgen wilde op mijn tochten. Ik wilde namelijk een boschmeer bereiken, dat door iedereen geschuwd werd, alsook een kleinen vulkaan, waarvan de inlanders als zeer gevaarlijk melding maakten.

Uhac was een sombere,

Schieten, Sir! bad Uhac, hij ruikt ons.

Uren lang bleef Uhac op den uitkijk zitten, en toen ik hem vroeg, waarop hij wachtte, antwoordde hij eenvoudig:

- Dazzhô, om hem dood te schieten.

- Woont die dan in het moeras?

- Ja zeker, op een der eilanden, die wij toch niet naderen kunnen. Hij is vooral tuk op visch en krokodillen, maar nu en dan gebeurt het, dat hij lust heeft in warm, rookend, rood bloed en dan zwemt hij naar land, en gaat het bosch in, maar nooit te ver. Hij heeft altijd water noodig.

Eens dicht bij het avonduur, hoorden we een woest geplas in de verte, en op drie kwart mijl afstand zagen we dat het water als een hoos werd opgezweept.

- De Dazzhô heeft een krokodil te pakken! fluisterde Uhac, hij is dus in de buurt.

Ik richtte mijn kijker naar de plek, waar het water als stoom in de hoogte rees, maar de avond viel zeer snel in en ik zag niets dan onduidelijke worstelende vormen.

- Ik zal voor een dag of zoo weder 't woud moeten ingaan, vertelde mij Uhac,

Een voorbeeld van de geslaagde tandem Flanders/Joz. De eerste King-Kong film was toen actueel.

OPENINGSUREN :
WEEKDAGEN:
VAN 17.00 TOT 20.00 H
VRIJDAG :
VAN 15.00 TOT 20.00 H
ZATERDAG :
VAN 10.30 TOT 19.00 H
ZONDAG :
VAN 10.30 TOT
13.00 H
OP 50 M. VAN
HET STATION

GRATIS EX LIBRIS!
bij
Dagboek van een bos, deel 4

FAX/TEL. 055/31.81.74

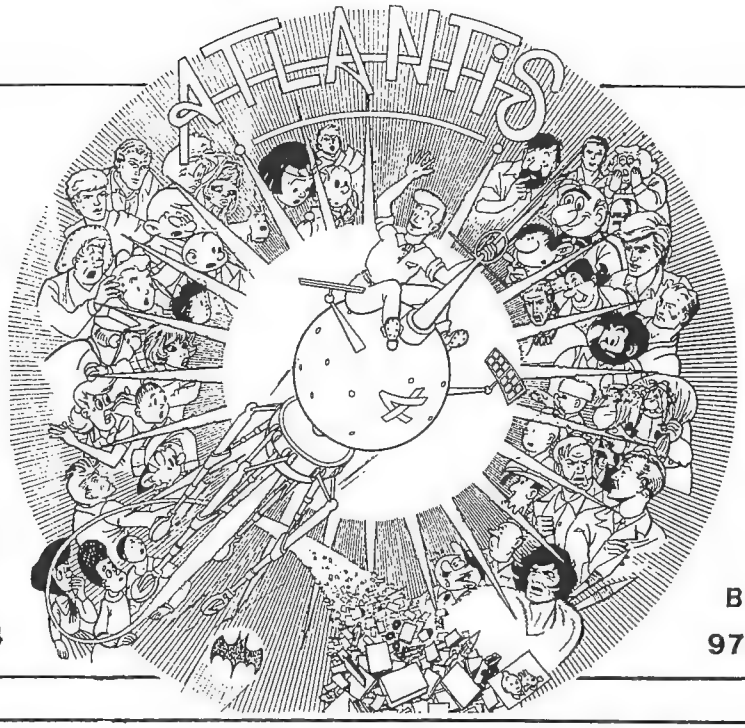

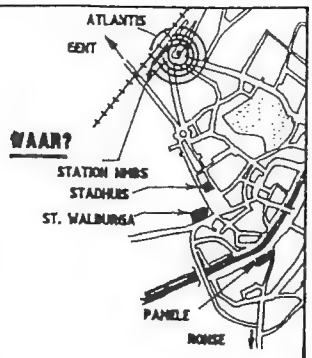

BROEKSTRAAT 2
9700 OUDENAARDE

De tanden van de haai (François Boucq)

Speciale editie t.g.v. het **tienjarig** bestaan van Stripwinkels **Tistjen Dop** en De **Galliër**.
Luxe editie - 300 ex. - linnen kaft met stofomslag.
Genummerd en gesigneerd.
Verschijnt in mei 1996.
Prijs: 2500 Bfr.
Voorintekenprijs: **1950 Bfr.**

Indien u een exemplaar wenst te bestellen kan dit door overmaking van 1950 Bfr. op rekeningnummer **646-0278010-22**.
Let op: Het geld moet op deze rekening binnen zijn uiterlijk 30 april 1996.
Verzendkosten zijn inbegrepen.

STRIPWINKEL
GOBELIJN

MECHELSESTRAAT 35
LEUVEN

016 / 23.55.86

Belangrijke strips

Amerikaanse strips
Felix de kat (*Felix the Cat*) van Pat O'Sullivan.
Stormer Gordon (*Flash Gordon*) van Alex Raymond.
De belhamels (*The Katzenjammer Kids*) van H. Knerr.
Pietje de zwerver (*Pete the tramp*) van C.D. Russel.
Bobby en zijn hond (*Bobby Dazzler*).
Koning van de bereden politie (Charles Flanders)

Andere buitenlandse strips
Vanaf eind 1938 worden de Amerikaanse strips stilaan verdrongen door vooral Engelse reeksen. Deze wijziging is merkbaar in de hoofding op de voorpagina, waar alle oude helden vervangen worden door de nieuwe.
Heer Jan, de Ijzeren Ridder, Professor Mekaniek, Robin Hood, Saturnus tegen de aarde, van de Italiaan Scolari, De galei met de zilveren zeilen, van Scolari

Beeldverhalen naar scenario's van John Flanders
De vernielers der wereld
nummer 43 t/m 5 (20.02.1937 - 29.05.1937)
Niet gesigneerd, maar aan Flanders toegeschreven door D. De Laet (in: J. Flanders. De avonturen van Edmund Bell II, Antwerpen, 1981, p. 286).

Strips en illustraties van Vlaamse en Nederlandse tekenaars
Marten Toonder: Uk en Puk, Jim en Soe, Dikkie en Dunnie.
Fritz Van Den Berghe: Pikkel en Duim, Edmund Bell.
P. H. L. Gertenaar: Ko Knaaggraag.
Auke Tadema: De avonturen van Robinson Crusoé, 25 km onder de aarde.
Onbekende tekenaar: Mik en Mak.

Geraadpleegde literatuur

A Strip voor strip: een verkenningstocht. Samenstelling Kees Kousemaker & Maria Willems, Amsterdam 1970. *De morsige roerganger*, p. 96 (D. De Laet), p. 113.

B Danny De Laet: Het beeldverhaal in Vlaanderen, Breda, Brabantia Nostra 1977, p. 55-56.

C Wordt Vervolgd, stripleksikon der lage landen, Evelien en Kees Kousemaker (samenst.), Utrecht, Het Spectrum, 1979. p. 113-114.

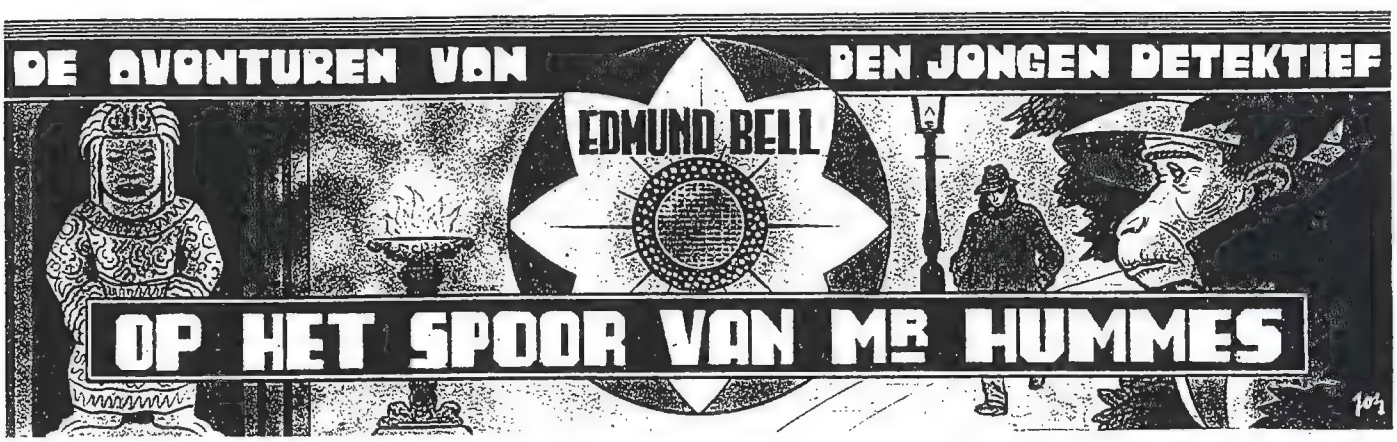

De volgende beeldverhalen verschenen wekelijks op pagina 16, niet gesigneerd, maar van Flanders. Tekeningen: Frits Van den Berghe.

De man met het witte aangezicht
nummer 6 t/m 20 (05.06.1937 - 11.09.1937), 15pl.

De ijzeren tempel
nummer 21 t/m 35 (18.09.1937 - 25.13.1937), 15pl.

Het geheim van Hawk-Manor
nummer 36 t/m 3 (01.01.1938 - 14.05.1938), 20pl.

Het mysterie van de witte tijger
nummer 4 t/m 15 (21.05.1938 - 06.08.1939), 12pl.
Van dit verhaal verscheen een bewerking door Gidecq & Serge Bertran (= D. De Laet) in "Gazet van Antwerpen" (1975).

Mysteras
nummer 16 t/m 20 (13.08.1938 - 10.09.1938), 5pl.
Deze laatste twee verhalen bewerkte Buth later voor de Thomas Pips-reeks in 't Kapoentje.

D Danny De Laet: De vlaamse stripauteurs, Antwerpen, De Dageraad, 1982, p. 218-228

E Doreen Gaublomme & Lieven Tavernier: Jean Ray of de werkelijkheid voorbij een stad. Gent, 1989, p. 44-45.

F Marjoke Rietveld-Van Wingerden, jeugdtijdschriften in Nederland & Vlaanderen, 1757-1942; bibliografie. Leiden, Primavera Pers 1995, p. 300-301.

Voetnoten.

(1) Marjoke Rietveld-van Wingerden. p. 300.
(2) Wordt vervolgd, p. 114.
(3) Doreen Gaublomme, p. 44, "... ratelt zijn typemachine voor zowat tweehonderd korte verhalen en drieëntwintig feuilletons. "
(4) De Dag, 26 september 1939, p. 9: "Zelfs voor de jeugd kon hij werken, en 't is van zijn hand dat de Edmund Bell detectief-verhalen geillustreerd werden". *Jozef Peeters.*

Met bijzondere dank aan Paul Thys.

Beursberichten

De 2de Brugse Stripbeurs kende niet de verdiende massale belangstelling, en dit ondanks een geslaagde tentoonstelling over het weekblad Kuifje en de voorstelling van *Cel 2345*, een niet eerder uitgegeven avontuur van **Jim Lont** *** Persoonlijk hadden we absoluut niet te klagen: wat manco's weggestreept (een prachtig Kapoentjesalbum), wat dubbels kwijtgeraakt, en zelfs interessant geruild! *** Natuurlijk zijn de standhouders die zich hiermee tevreden stellen dun gezaaid vandaag de dag *** Cash maakt niet gelukkig moeten ze maar denken *** Anderzijds is een twee-daagse stripbeurs buiten het centrum van Brugge én buiten het toeristisch seizoen misschien wel een regendans in de woestijn *** Erger gesteld is het in **Brussel**, de hoofstad van Europa, België, Vlaanderen, en het beeldverhaal, die bij ons weten nog nooit een geslaagde stripbeurs kende *** Noch in het Nederlands, noch in het Frans, en helemaal niet in beide landstalen samen *** In de Brusselse deelgemeente Ganshoren zet BS-lid Marco Van Dam zich in om het (vroeger overwegend Franstalig) stripfestival, dat wat doodgebloed was, weer tot leven te wekken *** Uiteraard steunen we zijn initiatief, niet in het minst omdat de hoofdstad van Vlaanderen nog wel wat promotie nodig heeft *** Brabant Strip zal dus graag aanwezig zijn met de bekende promotiestand *** Ondanks het feit dat het publiek er niet meer in grote drommen op af komt, zijn er toch nog kleine ondernemers die zich afvragen waarom hun dorp nog geen jaarlijks stripfestival heeft *** Bij de nieuwkomers dit jaar merken we Gavere en Beveren-Waas op *** De beurs van **Beveren-Waas**, die doorgaat ter gelegenheid van de plaatselijke kermis, waar diverse straatactiviteiten waarschijnlijk wel wat volk zullen lokken, is misschien wel de meestbelovende *** Medeorganisator (en BS-lid) Sacha Van Laeken zorgt voor de uitgave van een Thomas Pips-verhaal dat nog niet in album verscheen *** Wij laden het promotiemateriaal alweer in de toerbus en gaan een kijkje nemen *** We slaan onze tenten ook op in **Den Bosch**, waar we vriendelijk uitgenodigd werden *** Verder zie je ons ook nog deze zomer in **Koksijde** *** In de reeks *De grote Vlaamse tekenaars* verschijnt dit jaar één deel, over Jan Bosschaert.

Veilingnieuws: de verkooplijst van de Vandersteen-veiling bij Bernaerts is beschikbaar *** Veiligheidshalve hadden we nog gewacht met publicatie omdat we alleen juiste cijfers wilden geven en ondertussen worden de officiële cijfers van **Bernaerts** nu verspreid door 't Vlaams Stripcentrum *** Wie een exemplaar wil (6 pagina's), stuurt 3 postzegels van 16fr. naar *'t Vlaams Stripcentrum, Letterkundestraat 139, 2610 Wilrijk* *** Prima service *** In dit nummer hoort ook een lijst te zitten van onze tweejaarlijkse veiling in **Leuven** *** De lijst is in principe afgesloten, maar wie nog uitzonderlijke stukken wenst in te zetten, kan ze nog dezelfde dag aanbieden in Leuven *** Over de uitzonderlijke veiling in **Luik** lees je verderop *** In **Valkenswaard** tenslotte gaat de veiling op zondag dit jaar door ten bate van de Cliniclowns.

Eindelijk is het zover!!!

Nederland was het eerste land waar een stripspeciaalzaak werd gevestigd, Stripschrift is het oudste stripinformatieblad, en in navolging van de stripminnende landen België en Frankrijk komt er nu ook eindelijk een stripmuseum!

Toen ik op de laatste Stripdagen in Breda liep, werd mijn aandacht getrokken door een kleine groep enthousiaste mensen. Zij hadden als doel het publiek te attenderen op de komst van een stripmuseum in Groningen en om donateuren te werven. Zij stonden iedereen die geïnteresseerd was vriendelijk te woord, en ook namen zij er de tijd voor om alle vragen te beantwoorden. Al pratende kwam ik er achter dat er niet over één nacht ijs is gegaan, en dat is aan de hele benadering te merken.

Sinds oktober 1993 zijn een vijfentwintigtal striplief-hebbers bezig om dit plan te realiseren. Het doel is het culturele erfgoed op gebied van strip, cartoons en illustraties te conserveren en het origineel werk van Nederlandse tekenaars te beheren. Er werd grondig aan research gedaan en men heeft het volste vertrouwen dat het stripmuseum van de grond zal komen. De know-how van de initiatiefnemers blijkt ook al uit de beroepen die ze uitoefenen: architect, politicus, vormgever, organisatiedeskundige, enz... Ook de financiële kant van de zaak werd bestudeerd, en er is nog zo'n slordige 10 miljoen gulden nodig. Dit hoopt men binnen te halen via donaties, subsidies en sponsoring.

Via stripwinkels werd een enquête gehouden onder de kopers over de haalbaarheid van bezoekersaantallen. Hierbij is men uitgegaan van 50.000 bezoekers per jaar, met Groningen als vestigingsplaats (in het uiterste Noorden van Nederland -red.).

De argumenten voor deze stad zijn o.a. de volgende: Stichting Modern Papier heeft daar een stripwinkel en een galerie, en daardoor is er een draagvlak ontstaan. Kennelijk zou een stripmuseum in de Randstad verstompen door de verscheidenheid aan culturele bezienswaardigheden. Persoonlijk vind ik deze keuze jammer, want ik denk dat er veel meer mensen naar toe zouden gaan, indien voor een centraal gelegen plaats gekozen was, bijvoorbeeld Amersfoort, dat slechts één museum kent. Waarschijnlijk komt het de initiatiefnemers wel goed uit, die voor het merendeel uit de buurt van Groningen komen. Bovendien is in Groningen de politieke en economische belangstelling toegenomen. Samen met de stad Groningen wordt nu uitgekeken naar een speciaal pand. Het museum wil zich daar ook richten op Noord-Duistland en Scandinavië.

Uit de plannen valt op te maken dat er contact is met de musea in Brussel en Angoulème. Net zoals in Brussel wil men een grote en ruime centrale hal, een galerie, een stripwinkel, een restaurant, exposities, een leesruimte, een bibliotheek en een documentatieruimte. Er komt ook ruimte voor een theater, een bioscoop en voor workshops, waar onder leiding van een tekenaar bijvoorbeeld tekenles kan gegeven worden.

Van onder naar boven:
de stripshop; themapark en cafetaria; expositieruimte.

Wat verder heel erg leuk en origineel zal worden, zijn de speelpaviljoenen. Dit is een ruimte waar je je midden in een stripverhaal waant. Waarschijnlijk zal je hier thema's aantreffen als een Donald Duck- of Smurfenpark, die weer op hun beurt ondergebracht zijn in het sprookjesgedeelte. Zo zouden er ook griezelige of avontuurlijke gedeeltes kunnen komen. Bij een spannend gedeelte kan misschien een scène nagebootst worden uit de reeks **XIII**, waar kinderen aan de zijde van Jason tegen spionnen vechten.
Ik ben zelf heel nieuwsgierig naar de video-computerruimte. Het museum wil met zijn tijd meegaan, dus kun je er straks onder toezicht op de computer tekenen, lezen, spelletjes spelen of aan een stripquiz meedoen. Met behulp van tekenprogramma's kun je stripfiguren in beweging brengen, zowel in twee als in drie dimensies. De sheetbank zal een hoeveelheid aan afbeeldingen van stripfiguren en aanverwante zaken brengen, om dit vervolgens te laten printen of over te zetten op een diskette. Met de photo-CD kunnen zeldzame tekeningen of strips "meegenomen worden". Via het bulletinboard krijg je straks de informatie die je nodig hebt thuis op de computer, mits je in het bezit bent van een modem.

De Atlantis (Franka)

Met al deze zaken zullen de initiatiefnemers er zeker in slagen om het museum tot een groot succes te maken. In denk dat vele Belgen er ook een kijkje zullen nemen, omdat het museum geen concurrent wordt van dat in Brussel, maar een welkome aanvulling in de wereld van de strips. Laten we hopen dat het museum er komt, zodat we er, waarschijnlijk in 1998, met z'n allen massaal naar toe kunnen.

Het vliegtuigje van de Generaal

Het zeilschip van Storm

Michel van Merriënboer.

Uitzonderlijke veiling van originele tekeningen en voorplaten in Luik.

We kregen een telefoontje van Marc Hardy (tekenaar van G.Raf Zerk), die wist te vertellen dat op zaterdag 4 mei een uitzonderlijke veiling doorgaat van meer dan 100 originele tekeningen. De opbrengst van de verkoop komt de familie van een onlangs overleden auteur ten goede. Verschillende bekende tekenaars en scenaristen hebben dan ook één van hun werken afgestaan. Het geheel wordt georganiseerd door de VZW "Coup de main, coup de plume". De werken worden van 16 april tot en met 3 mei tentoongesteld in de hoofdzetel van de Generale Bank te Luik, Place Xavier Neujean 8, alle weekdagen en uitzonderlijk ook op zaterdag open van 9u tot 18u. De veiling, geanimeerd door Stéphane Steeman, gaat door in dezelfde lokalen vanaf 10u30 voor de nummers 1 tot en met 60 en vanaf 14u00 voor de rest. De rijkelijk geïllustreerde catalogus met reproductie van de aangeboden stukken, waaronder onuitgegeven platen en albumomslagen in kleur) is te verkrijgen door 250fr. te storten op rekeningnummer. 240-0034062-19 van vzw "Coup de main, coup de plume", Place de la gare 5, 4650 HERVE.
Lukraak een greep uit het zeer diverse aanbod, als voorsmaakje:
Conrad (zes tekeningen van Ching Sao); **Cosey**; **Dany** (illustratie uit *Equator*); **Follet** (plaat 13 uit *Een kind als prooi*); **Franquin** (plaat 24 uit *Het masker der stilte*); **Hermann** (plaat 16 uit *De nevelburcht*); **Jean-Pol** (o.a. plaat 11 uit Kramikske 2 en een schets voor Sammy); **Lambil**; **Hec Leemans** (plaat 2 uit *Het complot)*; **Loisel** (plaat 56 uit Peter Pan); **Mitteï** (plaat 11 uit *Schatgravers* in Bonifacio); **Rosinski** (een plaat uit Thorgal); **Tibet**; **Vance** (plaat 26 uit de *nacht van 3 augustus)*; **Will** (een aquarel van Isabel en Calendula), enz, enz...

Reclamestrips *inzicht!!*

Nieuws vanuit uit het hoofdkwartier van de Reclamestripclub aan de Westkust, waar visser-voorzitter Jean-Pierre Legein een oogje in het zeil houdt. Heelwat strips uit dit artikel zijn op ruilbasis verkrijgbaar. Neem contact op met de Reclamestripclub! Ter Weide 9, 8670 Oostduinkerke. Tel. 058/51.23.02 (NI:) 003258512302

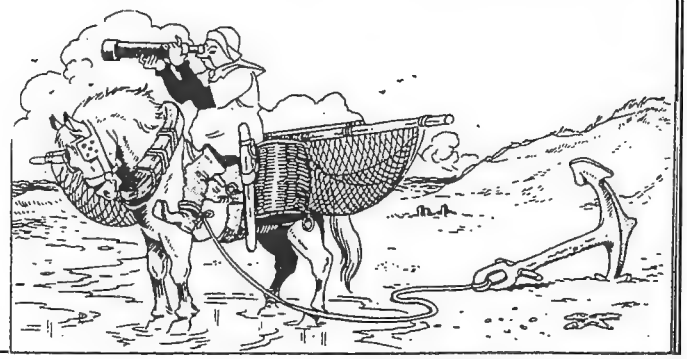

© Standaard Uitgeverij, Antwerpen

Jim Lont in Brugge

Ter gelegenheid van de 2de Brugse Stripbeurs werd in aanwezigheid van tekenaar Erik *Cel 2345* voorgesteld, een verhaal van de typisch Antwerpse held Jim Lont dat voor het eerst in album verscheen. Kostprijs: 350fr. Om de eerste verjaardag van de Reclamestripclub te vieren, werd bovendien een speciale oplage van 70ex. uitgegeven. De gekartonneerde editie die aangekondigd was door de organisatoren, was niet tijdig klaar wegens druktechnische problemen. Aan de stand van Brabant Strip en de Reclamestripclub was het bij momenten wel druk, en de sfeer was zéér goed.

De avonturen van Gaspar: Gaspar als speurder (starring: Suske en Wiske)

Dit boekje aanschouwden we voor het eerst op de ruilbeurs tijdens de stripgidsdagen te Turnhout.
We kregen 2 exemplaren aangeboden: één met oranje en één met geelachtige kleur. Of dit oranje boekje is verkleurd door de zon, en aldus geelachtig wordt, daarop hebben we geen commentaar.
We wilden dit eerst onderzoeken, en daarvan werd BS-lid Hans Matla die onze stand bezocht het slachtoffer. Tot onze grote spijt stuurden we hem huiswaarts zonder het gevraagde boekje. Dit boekje werd afgebeeld in de Spar folder 46/95 en de aktie liep van 16 tot 21 november. Bij aankoop van 3 artikelen van Prince Fourre-chocoladepasta, Milky Way, speculoos Suske en Wiske De Beukelaer, Pizza Deep Pan 4 stagioni Iglo, M & M peanuts of choco kreeg je dit album gratis. Het werd getekend door Toby en Tony. Het verwondert ons wel dat Suske en Wiske in dit verhaal vrij amateuristisch getekend zijn. Het lijkt wel een parodie?

Het raam in de strip

Abrihome uit Brussel is een firma van o.a. ramen en veranda's. Op hun folder wordt op de voorkant wat stripwerk afgedrukt zonder tekst en het voorgestelde is moeilijk begrijpbaar.

Floc Procede

De strip *EDW par le professeur De Boue* is een franstalige folderstrip die gratis gereserveerd kan worden bij de firma EDIV, Beatrijslaan - 1850 Grimbergen. In de strip zelf zien we nog staan:
(*) Voir Les Strips Witox ou Gotrax. Of dit nu ook in de Nederlandse taal verscheen is ons onbekend.

Kaart op tafel

Dit is een dun boekje over de Valor-kaart die gratis verkrijgbaar is bij een 8-tal handelaars uit Mechelen. Tekst en illustratie (het is echter wel een echte reklamestrip) zijn volgens het boekje van R. Vanderoost.

Voor u Vandaag...

Is een speciale editie van het tweemaandelijkse beroepsblad "Aktie", uitgegeven door VZW Tornover van 22 september 1995. In deze folder vonden we een wedstrijdstrip van Jommeke afgedrukt. De tekstballon moest ingevuld en voor 6 oktober teruggestuurd worden naar de "Aktie Jommekeswedstrijd". Te winnen waren (10x) drie maanden elke dag een gratis Jommekesbrood, verder (10x) een schitterende Jommekesboekentas en (20x) een strippakket.

Suske en Wiske

De vonkende vuurman, met het schild van Turnhout op de blauwe voorkaft, is een speciale uitgave op 5000 ex. die ter gelegenheid van de Turnhoutse stripbeurs verscheen. In dit album zijn ook de info-pagina's overgenomen uit de normale luxe editie. Deze uitgave werd door de Bronzen Adhemar Stichting op de markt gebracht. De eerste dag waren reeds ongeveer 3.500 ex. verkocht. In een krant lazen we dat een Nederlander 800 ex. kocht! Zondag was alles uitverkocht.

Bakelandt

Ook al ter gelegenheid van de Stripgidsdagen in Turnhout verscheen een luxe Bakelandt, en verder een album met twee verhalen die reeds eerder verschenen. De verhalen spelen zich ook in Turnhout af. Dit album heeft wel een andere voorkaft.

Met suske en Wiske door Belgie

Reeds in November 1994 verscheen dit in het Nederlandse A.N.W.B. blad 'Kampioen'. Een overduk daarvan op glanzend papier is nu verschenen. Het bevat 2 pagina's extra, waarin directie en personeel van het Belgische Verkeersbureau in Amsterdam de toeristen Prettige Kerstdagen en een voorspoedig Nieuwjaar 1996 wensen.

Suske en Wiske Wine gommies

Bij Delhaize kunnen de Suske en Wiske-fans nu snoepen van een 175 gram wegend zakje WINE GOMMIES. De hoofden van "de familie" zitten in dit zakje en volgens ons zijn ze gemaakt door Red band uit Breda.

Costa Del Solden in aanbieding !

Marec tekende "De Costa del SOLDEN van Meubelen Weba". In juli werd het in een advertentieblad afgedrukt.

KAWA , koffie ontsluierd

Van koffieplant tot kopje koffie was een tentoonstelling van de Nationale Plantentuin van Belgie, die liep van 8 september tot 2 November 1995 in de zalen van het kasteel van Boechout. De zwart/wit folder bevat een strip, die uiteraard over koffie gaat.

Euro Vanadium

Dit is de naam van een postorderbedrijf. Hun folder van september 1995 heeft een 1-pagina-strip: *Kopen kan zo makkelijk zijn!!!* De tekenaar is ons onbekend, doch de tekenstijl is een grove imitatie van William Vance's XIII.

Pas op het brandt !

Dit boek was ons al bekend in een rode en blauwe uitgave van de *Nationale Stichting voor Hulp aan zwaar verbranden* met steun van de Lions Club. Nu werd het echter heruitgebracht met medewerking van "VZW Jeugd en Gezondheid, Jeugddienst Verbond van Kristelijke Mutaliteiten van Limburg". Zeer moeilijk aan te komen en niet nationaal verspreid.

Partner, informatiemagazine van Peugeot

In nr. 28 van november 1995 verscheen een 2-pagina-strip *Het grote Peugeot Avontuur in een stripverhaal.* Chris Denayer en Clovis tekenden voor dit blad al eerder een verhaaltje .

De Vossemeren, magazine van Centerparcs

Daarin bespeurden we een 1-pagina-strip: *Ozzy en zijn vriendjes*.

Charlie's Magazine

Nog steeds staat dit magazine vol met Dupuis-strips. Nu is men bezig met de tweede jaargang en voor de Yoko Tsuno verzamelaars willen we even vermelden dat in nummer 1 gestart werd met het verhaal *De grens van het leven*. Wordt vervolgd!

Varia

Kiko 2000: De ongrijpbare

Geen reklame, wel onbekend en onbemind - Niet in de Matla catalogus, en zeer zeldzaam.
Deze boekjes werden door uitgeverij Nooitgedacht uitgebracht. Een verzamelaar toonde ons deze mooie SF-stripboekjes. De titels : nr.6 *De Duizendkleuren planeet*, nr.7 *In de oerwouden van India*,
nr.8 *Avontuur in Afrika*, nr. 9 *Naar het wilde westen*.
De grote vraag is: wie heeft deze boekjes in zijn bezit, en bestaan de nrs 1 tot 5, en eventueel nr.10?
We weten ook dat er nog een moderne versie bestaat. Wij zoeken ze in elk geval.

Nieuws uit Nederland

Frank en Erwin

Onze Reclamestrip-infolijsten vermelden dit boekje van Verwin ettelijke keren. Tot onze grote verwondering kregen we er nu eentje aangeboden met op de achterkaft als medevermelding "Aangeboden door de Gemeentelijke Nutsbedrijven KAMPEN "

Suske en wiske

Bepaalde leden van de V-groep (werk- en steungroep van de Reklamestripclub) hebben het gespeur en de vakkennis van hun voorzitter goed te pakken gekregen. Tijdens een vergadering in Breda bleek dat men zonder dat men het van elkaar wist, dezelfde zaken onderzocht had, en ook de ideeen waren op dezelfde leest geschoeid. Het speurvirus heeft toch weer een ontdekking opgeleverd. Het album *De zeven Schaken* werd mee verpakt met een folder bijlage die het logo van het Suske en Wiske Weekblad meekreeg. Deze folder bevat reclame en een bon voor de Beukelaer koeken, dit wat de Belgische bijlage betreft. De Nederlandse versie is ook weer anders. De rest moet je maar zelf uitzoeken, zo is het ook nog leuk.

6 Kerngezonde stripverhalen

In 1993 reeds werd dit album uitgegeven door De vereniging van Kankerbestrijding in Belgie.
Pas nu ontdekten we dat dit album ook werd uitgegeven door De vereniging van internationale Kankercentra, in samenwerking met de Belgische vereniging. Het Nederlandse album is gebaseerd op de originele Belgische uitgave met aanpassing aan de Nederlandse situatie in de verklarende tekstgedeelten.
De tekenaars zijn Eddy Ryssack, Jean Luc Cornette, Jean Claude Salemi en Anne-Catherina,
Dino Attanasio en D'Alexandre, Luc Cromheecke en Laurent Letzer, en als laatste Alec Severin. Wie het album aankoopt doet het voor een goed doel, en het ziet nog zeer goed uit, ook!

Stulifeis

Dit is een uitgave van de Postbank voor studenten. Nummer één van jaargang 1 is pas op de markt gebracht, met daarin een strook van 3 plaatjes van Gerrit de Jager. De folder werd op naam toegezonden, dus dat wordt moeilijk verzamelen.

Een biografie in de lift

De biografie van Willy Vandersteen, *De Breugel van het beeldverhaal*, is ook door Artis bij Standaard Uitgeverij besteld geweest en was bestemd voor hun relaties, om als cadeau overhandigd te worden. Deze werken zijn gepersonaliseerd.

Toy Toy

Intertoys speelboek 95-96 is een uitgave van Intertoys Holland B.V. met hoofdkantoor in Gouda. Deze speelgoedcatalogus bevat de strip : *Toy Toy wil beroemd worden*

Gratis zoekertjes. Schriftelijk meedelen.

Hou er rekening mee dat we afsluiten vòòr de 10de van de maand.

GEZOCHT:

*Ciso Science Fiction 5/6; Brabant Strip Magazine 1 t/m 18; Flintstones 3.1 (Karavaan); De vijf en het spionage-mysterie; USA-strips 1,3,7; Kapoentjesalbums 1952-1, 1952-2, 1952-3, 32,42,45,50,53,54,55.
Hendrik Neyts 09/385.43.09 (na 18u.) -36-

*Kiekeboe: alle informatie over de strip, de tekenaar, verschenen albums en gadgets. Nog diverse stukken gezocht, bezit heel wat ruilmateriaal. Roland Guillemijn 056/60.52.89 -36-

*Wordt Vervolgd Striplexicon; Dictionnaire Mondial de la BD (door Gaumer); Matla-katalogus 8° editie; in goede staat. Er kan geruild worden tegens albums of curiosa (zie verder). Martin Floré 050/37.09.77 (voormiddag) -36-

*Marc Sleen curiosa ter inzage, voor beschrijving en eventuele afbeelding in deel 3 van de *Marc Sleen Gids*: postkaarten, posters, sleutelhangers, kalenders, reclamemateriaal, enz....
Yves Kerremans, Lispersteenweg 314, 2500 Lier, 03/488.06.36 (na 18u.) -35-

*Alles over/van Jan Bosschaert, ook info. Ruilmateriaal voorhanden. Prullaria van Batman: puzzels, autootjes, popjes, etc... Michael Michiels 03/644.44.49 -35-

*Pats, losse nummers tot 1974. Bart Van Nuffel 052/34.12.56

*Corso (1961: 14) ; Eppo (1975-1982) ; La semaine de Suzette (1956-1957) ; Schtroumpf mensuel (12.1989) ; Télémoustique (2.6.1994) ; Le Trombone illustré (2037 en 2051). Jozef Peeters, 016/32.46.99 (werkdagen 9-17u.). -34-

*Weekbladen: Kuifje '49: 37t/m52, '51: 1t/m52, '59: 38, '61: 1-20-40, '63: 44-51 ; Robbedoes: 799t/m809,862t/m864, 873, 1254 ; KZV: '49: 48 ; Wrill: 16t/m24, 61t/m77, 81, 85t/m98, 138t/m141, 163 ; PumPum: alle jaren met Kresse, Toonder en Dulieu ; Mickey: 313, 314, 325, 326, 329, 359, 469 ; alles over Paulus de Boskabouter in tijdschriften en damesbladen. Tevens aangeboden: Zeer veel stripalbums en stripweekbladen, stuur een zoeklijstje! -35-
Willem in 't Hout, Ketensedijk 27, 2902 LA Capelle a/d IJssel, 010-4517605.

*Het blad van de BP-jongeren, bijvoegsel bij *Kuifje* JP Legein 058/51.23.02 -33-

*Brabant Strip Magazine nrs. 1 t/m 8,10,11 ; Kiekeboe nrs. 1,2,37 ; Standaard Kiekeboe 23,30,34,38,39,41 (1ste herdruk) ; Stripschriften nrs. 149-247 ; Robbedoes losse nrs. 10/3/83, 12/12/83, 20/5/86, 18/6/86
Filip Lomme 02/452.50.08 na 20u00. -36-

*Kuifje albums 1,2,13,15,17,25,30,56,59,60; Kuifje pocket 1,2,3,19. Ludwig De Koninck.

*Bloske en Zwik ; Averbode-strips ; S.O.S. Meteoren (in goede staat, redelijke prijs). -33-
Paul De Bont 014/65.73.79

*Kiekeboe reclame-uitgaven Dreft Dirk Mertens 02/269.63.19 (na 18u.) -33-

*Alle mogelijke informatie, artikels, persknipsels, enz... over Science Fiction -strips.
Frank Huygens 015/41.24.18 -33-

*Kiekeboe: Beginnende Kiekeboe-verzamelaar vraagt te koop: luxe albums *De snor van Kiekeboe, Afgelast wegens ziekte, De zes sterren* ; ook gezocht: 1ste druk van nrs. 1,2,3 en andere van de tweede en derde serie, alsook speciale uitgaven. Niet tegen extreem hoge prijzen a.u.b. Bertus Slijkhuis, (NI) 078-6143149 -33-

*Thorgal nrs. 10-12 ; Blauwbloezen 15 ; Dees Dubbel, De neus van Patatas ; Ketje 16 ; Ouwe Niek 20 ; Pokervrouw 2. Gezocht in eerste druk, zeer goede tot nieuwstaat, ruilen mogelijk. Danny Warmoes, 051/77.96.15 -34-

*Bravo los 7° jg.; 9° jg. (nieuwe reeks) nrs. 7+29; 10° jg. nr.2; Mickey los nr. 422 ; Pep jg. 1963+1965 ; Ons Volkske album 10,28,29 ; Ohee 15,34,99 ; Robbedoes nr.457 ; Op het eiland Amoras, 1ste druk, niet noodzakelijk perfect, maar wel in "originele staat". Patrick Vranken 052/30.50.40.

TE KOOP/RUILEN:

*Suske en Wiske: de 5 Milkana-poppen, 5000fr. Joeri Delamane, J. Van Gentstr. 14, 9940 Ertvelde -36-

*Kuifje: *Tintin en Amerique*, zwart/wit; tal van curiosa: houten puzzel, puzzels jaren '60, wenskaarten, LP, sigarenbanden, Bobbie bubble gum-doos, stickers Salik, glazen, ... Didier Lybeer 051/30.83.32

*Reclameobjecten en -curiosa van talrijke stripfiguren en reeksen, tevens tal van interviews met auteurs.
Martin Floré 050/37.09.77 (voormiddag) -36-

*ONS VOLK 1945, 24 nummers met talrijke illustraties van Marc Sleen.
Yves Kerremans 03/488.06.36 (na 18u.) -35-

*Donald Duck weekblad vanaf 1953 J.J. Jansen 03495-34503 -34-

*Ohee: lot van 120 verschillende nrs., 3600fr. Danny Warmoes, 051/77.96.15 -34-

*Suske en Wiske 10 Henkels ; Kiekeboe 3, Het Laatste Woepie Nieuws+puzzel ; Agent 212 luxe Middelkerke ; Urbanus Frietkotmysterie (uitgave frituristen) Dirk Mertens 02/269.63.19 (na 18u.) -33-

*Franquin-reeks compleet, 14d., 15000fr. ; Ton&Tinneke 3 delen in cassette, 6000fr. ; Bessy-knipsels uit Ons Volk, 10fr
Paul De Bont 014/65.73.79 -33-

*Robbedoes album 7 (trap), compleet, Patrick Vranken 052/30.50.40

*Nero 34 eerste drukken in goede staat: De erfenis, Blauwe Toekan, enz... ; Jappen vallen aan, 1° druk, 12500fr. ; Blondie en Blinkie Stilte we draaien, prachtstaat, 4000fr. ; 6 Okay-albums, 750fr.
Chris Huybrechts 03/665.16.82 -35-

*Suske en Wiske weekblad "leesportefeuille": nr.2 Kiekeboe in carré; nr.9 Fanny op surfplank.
Filip Lomme 02/452.50.08 na 20u00. -36-

Brabant Strip Veiling 28.04.96

1	't Kapoentje 300fr.	**43 losse nrs** uit 1959 (46), 1961 (5->8), 1962 (31->38,40->43),1964 (53), 1965 (1->25). Redelijke staat, op diverse manieren opengesneden, enkele uit amateurbundeling.
2	Ons Volkske 1500fr.	**Jaargang 1956 compleet**, met *Het plezante cirkus*, *De gezanten van Mars* en *De groene splinter*. Goede staat, niet uit bundeling, geen sporen van nietjes of kleefband.
3	Panda 750fr.	**Doosje "Panda aardappelzetmeel"** (A'pen '59), met afbeelding van Panda en een vlinder. Bevat 1 van de 92 plaatjes, die in het album *De meester-kruidenier* dienden gekleefd te worden. Goede staat.
4	Suske en Wiske 500fr.	**Kalenders 1994, 1995, 1996** met diverse voorplaten van albums. Zeer goede staat.
5	Suske en Wiske 150fr.	**Folder "Vijftig jaar avontuur"**, '95, handelaarseditie, 8 pagina's. Zeer goede staat.
6	**Tentoonstelling het beeldverhaal 't Princessehof** 900fr.	Catalogus met diverse strips (1977), o.a. Rik Ringers. Zeer goede tot nieuwstaat.
7	Suske en Wiske 4000fr.	**Het Spaanse spook**, bibliofiele luxe uitgave in cassette, nr.707/800 (1984). **De bronzen sleutel**, bibliofiele luxe uitgave in cassette, nr.518/800 (1984). Nieuwstaat.
8	Suske en Wiske 2500fr.	**De Tartaarse helm**, bibliofiele luxe uitgave in cassette, nr.686/800 (1984). Nieuwstaat.
9	Suske en Wiske 4000fr.	**De schat van Beersel**, bibliofiele luxe uitgave in cassette, nr.636/800 (1984). Nieuwstaat.
10	Jommeke 500fr.	**3 nieuwjaarskaarten** uit de jaren zestig. Zeer goede staat.
11	Jim Lont 500fr.	**Vloeipapier met reclame** voor Inza-melk uit de jaren zestig. Zeer goede staat.
12	Jeff Broeckx 150fr.	**Scriptoria nieuwjaarskaart 1986** met Bessy Natuurkommando. Zeer goede staat.
13	Marc Sleen 1500fr.	**Humor en tragiek uit de tour**, 1958. Omslag en illustraties van Sleen. Goede tot zeer goede staat.
14	The Flintstones 600fr.	**Poppekastpoppen** Fred (met kleedje) en Wilma (zonder).
15	Marc Sleen 500fr.	**Bruxelles Rive-Gauche**. Een boek over Brussel met mooie omslagtekening van Sleen uit de jaren vijftig. Goede staat.

3

15

De aangeduide prijzen zijn richtprijzen, ze geven een idee van de doorsnee-marktwaarde op dit moment.

16 **Piet Pienter** — **2500fr.**
Magnum-speciaal nrs.4 & 5, genummerd. *Het vredeswapen* (57/1000) en *Het gestolen vredeswapen* (57/1000). (1984) Zeer goede staat.

17 **William Vance** — **150fr.**
Affiche voor het XIIIde festival van de fantastische film, Brussel 1995.

18 **Bob De Moor** — **1000fr.**
Le mystère du vieux château fort. Het eerste stripalbum van Bob De Moor, bestaat alleen in het Frans.

19 **René Follet** — **600fr.**
Het schatijland (!) circa 1945. Plakboek van chocolade Aiglon met de 60 chromo's. Waarschijnlijk de allereerste publicatie van de auteur. Matige staat.

20 **Kiekeboe** — **600fr.**
...kussen? uit 1994. Met afbeelding van Fanny.

21 **Bob De Moor** — **3000fr.**
Barelli en Nusa Penida (Rijperman, 1980) deel 1 (nr.559/1000) en deel 2 (nr.146/1000) Goede tot zeer goede staat.

22 **Blueberry** — **2500fr.**
De outlaws van Missouri (Novedi, 1985) Nr. B132, gesigneerd, met bijgevoegde prent. Zeer goede staat.

23 **Willy Vandersteen** — **3500fr.**
De Brueghel van het beeldverhaal, reclame-uitgave van de biografie (1995). Bevat extra-informatieve pagina's n.a.v. 25 jaar MAKRO, en een los bijgevoegde prent met Suske en Wiske, nr. 1304. Zeer goede staat.

24 **Bob De Moor** — **1500fr.**
Barelli en de heer van Gonobutz (Rijperman, 1980). Nr.127/1000. Zeer goede staat.

25 **2 bierviltjes** — **250fr.**
1x **Robbedoes** (Apollinaris) en 1x Bollie & Billie Meudon. Zeer goede staat.

26 **Suske en Wiske** — **500fr.**
Bierviltje 25° handelsbeurs Leuven (1971), Zeer goede staat.

27 **Jommeke** — **750fr.**
Kalender Het Volk 1963, met de hoofdfiguren uit de reeks. Goede staat.

28 **Stripschrift nr.6** — **750fr.**
Uit 1969. Goede staat.

29 **Vica** — **900fr.**
Vica aan de Noordpool. Wrill-uitgave. Slijtage op de rug.

30 **Vandersteen** — **600fr.**
Puzzel Standaard Boekhandel uit de jaren '70, met diverse Studio-figuren, o.a. Suske en Wiske. Goede staat.

31 **Yèch** — **750fr.**
Nrs. 0, 1 en 2 van het Nederlandse stripblad, slechts 3 nummers bekend (1984). Zeer goede staat.

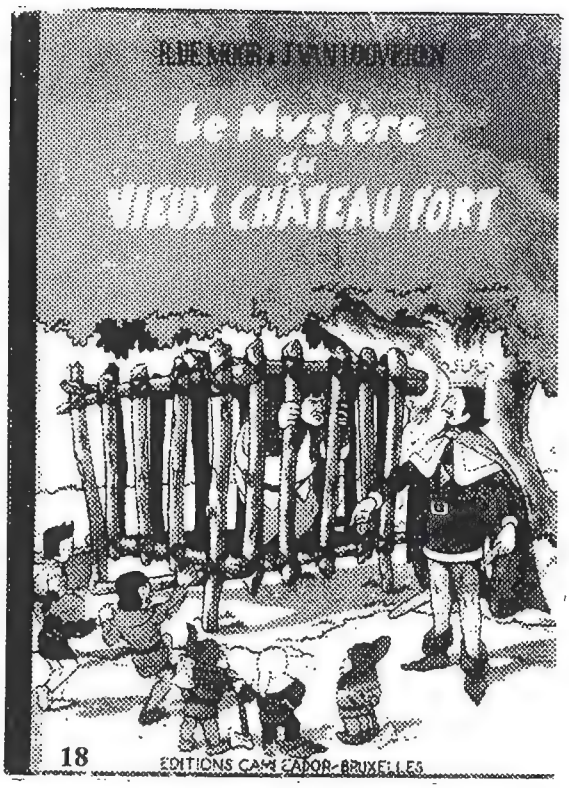

26

De aangeduide prijzen zijn richtprijzen, ze geven een idee van de doorsnee-marktwaarde op dit moment.

32	**Kuifje postzegel** **2000fr.**	**Nieuwsjaarkaart 1980** met officiële Kuifje-postzegel en opgekleefde prent, met afstempeling van Belgische philatelische club. Zeer goede staat.
33	**Marc Sleen** **500fr.**	**Kalender 79-80,** uitgave van de Belgische stripclub, met gags van Pollopof.
34	**Jommeke** **200fr.**	**Zingen met Jommeke.** Singeltje met geïllustreerde hoes (1980). Goede staat.
35	**Tibet** **300fr.**	**Twee singels** met door Tibet geïllustreerde hoes. (1970-1971). Zeer goede staat.
36	**Marc Sleen** **600fr.**	**Proefdruk** in kleur met het hoofd van Tuizentfloot. Jaren zeventig. Goede staat.
37	**Sam Safe** **3000fr.**	**17 nummers van Bayer-Echo,** personeelsblad van Bayer Antwerpen NV. Bevatten de 2pag.-reclamestrip *Sam Safe*, door Eugeen Goossens en Marc Meul, in degelijke Studio Vandersteen-stijl. Eerst met blauwe steunkleur, later in kleur. 1ste aflevering: jan'91. 1991 compleet (5nrs.); 1992 compleet (5nrs.) 1993 (4nrs.); 1994 (3nrs.). Zeer goede staat.
38	**Buck Danny** **3000fr.**	**10 bundelingen,** nrs. 1t/m10. (1983-1987) Dupuis, gekartonneerd. Goede staat.
39	**Lucky Luke** **2500fr.**	**10 bundelingen,** nrs. 1t/m10. Dupuis, gekartonneerd. Goede staat.
40	**Cuvelier** **2500fr.**	**Corentin en de wegen van het wonderlijke.** Lombard (1984). Goede staat.
41	**Jugurtha** **2000fr.**	**De grote voorvader,** luxe (nr. 49/750). Lombard 1985. Zeer goede staat.
42	**Craenhals** **1000fr.**	**Zeefdruk Gwendoline,** uit de Wonderland-reeks "Vrouwen in de strip", met omslag en bibliografie. Jaren '80, nr.227/250, 50x70cm. Zeer goede staat.
43	**Guus Slim** **1800fr.**	**6 bundelingen,** complete reeks. Dupuis, gekartonneerd. Goede staat.
44	**Thorgal** **4000fr.**	**Alinoë,** luxe (nr. 210/625). Lombard 1985. Zeer goede staat.
45	**Henk Kuijpers** **1500fr.**	**Zeefdruk Franka,** zie 45, nr. 209/250. Zeer goede staat.
46	**Tijl Uilenspiegel** **2000fr.**	**Opstand der Geuzen,** luxe nr. 383/1500, gesigneerd door Willy Vandersteen (1982).
47	**Suske en Wiske** **10000fr.**	**Terracotta beeldje van Wiske** (1951)
48	**Blake&Mortimer** **6000fr.**	**Het gele teken.** 1ste druk Lombardcoll., matige tot goede staat, met punt. Achterkaft met balpen beschreven.

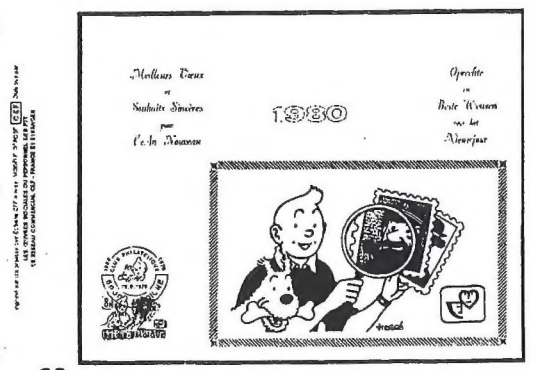

32

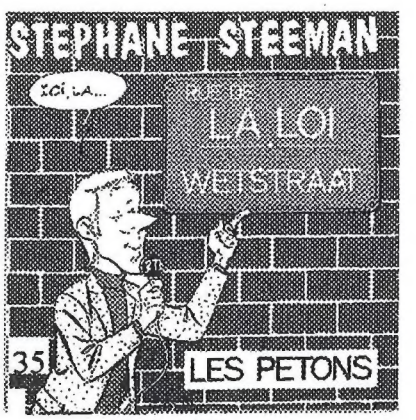

SPEEL OP VEILIG MET
SAM SAFE
EN DE VEILIGHEIDSHELM
WIST JE DAT DE HELM IETS IS VAN ALLE TIJDEN ? HIJ WERD UITGEVONDEN DOOR EEN BETOVER-OVER-OVER-OVERGROOT-VADER VAN ONS...
AL HEEL VROEG WERD DE NOOD GEVOELD HET HOOFD TE BESCHERMEN TEGEN ALTE ONSACHTE AANRAKINGEN.
DE HELM WAS GEBOREN!
PATS
PFFF!
BWEEH!
IN DE MIDDELEEUWEN KON JE AAN DE VORM EN DE TEKENING VAN DE HELM ZIEN MET WIE JE TE DOEN HAD.
IN DE LOOP VAN DE JAREN WERD DE HELM STEEDS MEER AANGEPAST AAN ZIJN ECHTE DOEL EN WERD HIJ ONTDAAN VAN ALLE VERSIERINGEN.
EEN HANDVAT BIJVOORBEELD IS HELEMAAL NIET NODIG.
ALLE GEBRUIKSMOGELIJKHEDEN VAN DE HELM WERDEN UITGEPROBEERD.
BWOANG
MAAR MIJN HOOFD DOET TOCH LEKKER GEEN PIJN.

© Standaard Uitgeverij, Antwerpen

De aangeduide prijzen zijn richtprijzen, ze geven een idee van de doorsnee-marktwaarde op dit moment.

49	**Corentin** **3.000fr.**	**Nieuwe avonturen.** 1ste druk Lombard-Collectie. Matige tot goede staat.
50	**Alex** **15.000fr.**	**Lombard-collectie:** *De onversaagde*, matige tot goede staat, met punt; *De gouden sfinx*, rechte rug, goede staat, met punt; *De tiara van Oribal*, goede staat, zonder punt; *De zwarte klauw*, matig, zonder punt.
51	**Bessy** **2.500fr.**	**13 eerste drukken**, nrs. 14, 16 t/m 19, 21 t/m 28. Matige tot goede staat, vaak sporen van plakband in het midden.
52	**Pom en Teddy** **7.500fr.**	**Lombard-collectie:** *De avonturen van...*, goede staat, met punt, lichte sporen van potlood vooraan; *De zwarte talisman*, matige staat, rug licht geopend, zonder punt; *Het geheim van Balibach*, goede staat, met punt.
53	**De Rode Ridder** **3.500fr.**	**8 eerste drukken.** Nrs. 1, 3, 6 t/m 11. matige tot goede staat.
54	**Harald de viking** **2.500fr.**	**Lombard-collectie.** Goede staat, zonder punt. Achterkaft donkergroen. Veel bladzijden los.
55	**Kuifje** **15.500fr.**	**3 eerste drukken.** *Amerika* (matig, rug beschadigd, los in kaft), *Eenhoorn* (houthoudend, matig, los in kaft) *Geheimzinnige Ster* (goede staat).
56	**Bessy** **3.500fr.**	**32 eerste drukken.** Nrs. 29 t/m 44, 46, 47, 48, 52, 55 t/m 62, 64, 65, 66, 68. Matige tot goede staat, vaak sporen van plakband in het midden.
57	**Blauwe sperwer** **6.000fr.**	*Het pareleiland* en *Piraten van de stratosfeer.* Gelezen exemplaren in goede tot zeer goede staat (goede rug). Sporen van plakband binnenin. Zeer zeldzaam in deze staat.
58	**Bessy** **750fr.**	**3 eerste drukken met sticker.** Nrs. 104,106,107. Zeer goede tot nieuwstaat.
59	**Kuifje** **12.000fr.**	**4 eerste drukken.** *Kristallen bollen, Zwarte goud, Tibet, Scepter.* Matige tot goede staat.
60	**Dan Cooper** **2.000fr.**	**De blauwe driehoek,** Lombard-collectie. Goede staat, zonder punt. Achterkaft blauw.
61	**Bravo!** **3000fr.**	**Tweede jaar (1937),** 48 losse nrs. ontbreken: 1,2,3,4; onvolledig: 6,23,27 18 in slechte staat, 2~~3~~ in matige tot zeer goede staat. **Zevende jaar,** 13 losse nummers. nrs. 2,3,4,6,7,8,9,10,11,12,13,15,20. In zeer goede staat.
62	**Wrill** **500fr.**	**Avonturen nr. 1,** restantenbundeling. Willekeurige nrs. tussen nr. 47 en 141 Goede staat. Onderaan ontbreekt een stuk van het lint.
63	**Bravo!** **1200fr.**	**Amateurbundeling.** Bevat 34 opeenvolgende nummers, van het 7de jaar nr. 49 t/m 8ste jaar nr. 30. Goede staat.

De veiling gaat door tijdens de 6° ruilbeurs van Brabant Strip in stadsfeestzaal "Het Bad", Martelarenlaan 11, Kessel-Lo (B) op 28/4/96.
De Martelarenlaan loopt net achter het station van Leuven en de zaal is binnen loopafstand (10 min.) van het station.
Er is ook een ruime parking.

De beurs start om 13u (er zijn geen tafels meer beschikbaar).

Vanaf 13u. worden alle stukken tentoongesteld. Delicate voorwerpen of nieuwstaten kunnen niet nader bekeken worden. Bijzondere gebreken zoals plakband, e.d., worden vermeld in de lijst. Gebruikte kwoteringen: **slecht** (*total loss*), **matig** (samenhangend geheel, met duidelijke gebreken), **goed** (weinig opvallende gebreken, mogelijk kreuken, beschadigde randen, e.d.) **zeer goed** (uitstekend en fris exemplaar, gelezen). **nieuwstaat** (ongelezen, nog in dezelfde staat als toen het voorwerp nieuw in de handel verkrijgbaar was).

Het is niet mogelijk schriftelijk of telefonisch te bieden. De veilingkosten bedragen 10% bovenop het geboden bedrag.

Alle aangekochte stukken dienen op de dag zelf betaald en afgehaald te worden.

Indien ze voldoende interessant zijn, kunnen op de dag zelf nog een beperkt aantal loten toegevoegd worden.

STRIPSPECIAALZAAK

DE STRIPKEVER

Bruulcenter - Bruul 79 - 2800 Mechelen - Tel: 015 / 21 76 05

Open :
ma : 13u30-18u
di-vr: 10-12u30
13u30-18u
za: 10-18u

EX LIBRIS verkrijgbaar bij:
HERMANN: Sarajevo Tango (250ex.)
JEREMIAH 19 (hc + speciale wikkel)
OKNAM 4: Korrel zand
SODA 7, HC (300ex.)
DUBBEL IK 2, HC (100ex.)
JIMMY BOY: Rokende kat (190ex.)
MACHT DER ONSCHULDIGEN 2, HC (100ex.)

Ter gelegenheid van het 5-jarig bestaand van de Stripkever verschijnt een speciale portfolio van diverse auteurs rond het thema "kever".
Wendling (*De lichten van de Amalou)* signeert op vrijdag 15 maart '96 vanaf 14u00

1996 KAN NIET MEER STUK !...

FLASHBACK
63 stripfiguren
10 jaar oud
beperkte oplage
Harde kaft : 650,-
Slappe kaft : 349,-

INSIDE 1 HERMANN
Luxe-editie met zegelblad
750 ex. 795,- Fr.

HEC LEEMANS
Luxe-editie 500 ex.
extra verhaal : 995,-
Slappe kaft : 349,-

MERHO
Luxe-editie met zegelblad 750 ex. 795,-
Slappe kaft : 295,-

RIK CLÉMENT
Luxe-editie 350 ex.met Reinhart-album 1.295,-
Slappe kaft : 395,-

DIRK STALLAERT
Luxe-editie 500 ex.
extra Kitty-album : 995,-
Slappe kaft : 349,-

...dankzij COMIC! EVENTS. Info + bestellingen (058) 51 88 10

STRIPS - GADGETS - WENSKAARTEN - SNOEP - DRANK
Open : ma-do: 14-18u ; vr: 14-18u30 ; za: 10-18u

STRIPWINKEL

COMIC STRIPS

DE SPECIAALZAAK IN STRIPS

Hoogstraat 28 - 2800 Mechelen
Tel. 015/ 42.06.50

Speciaalzaak strips

Plouvier A. - Mahy C.

PHILBO

Boek- en papierhandel

HRB 570.358 - BTW BE 578.679.630

Artis - Historia en Soubry Ruilcentrum

Ontwerp Drukkerij Dupress 02/253 62 19